

Datum 2018-12-21

Praktiska anvisningar och arvodesbestämmelser 2019

För förtroendevalda i Göteborgs Stad

Till dig som är förtroendevald i Göteborgs Stad

Kommunfullmäktige antog 1971 ett reglemente om ersättning till kommunala förtroendevalda. Därefter har delar av bestämmelserna ändrats flera gånger. Den senaste sammanfattningen av gällande regler är från år 2011.

Denna skrift innehåller en redogörelse för de olika ersättningar Du som förtroendevald är berättigad till från den 1 januari år 2019. Det är viktigt att du känner till reglerna och själv ansvarar vilka ersättningar som gäller dig.

Vidare redovisas några policys och riktlinjer som beslutats av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen och som gäller samtliga förtroendevalda.

Dessa är:

- Göteborgs Stads policy för representation och gåvor
- Göteborgs Stads riktlinje för representation och gåvor
- Policy och riktlinje mot mutor
- Resepolicy för Göteborgs Stads nämnder och bolag
- Riktlinjer för tjänsteresor, konferenser mm
- Regler om studiebesök och studiedagar för fullmäktiges ledamöter och ersättare

Fler styrande dokument än de ovan nämnda finner du på www.goteborg.se

Denna skrift finns tillgänglig via webben på *Personalingången* under rubriken *Förtroendevald* - www.intranat.goteborg.se/personalingangen

För kommunstyrelsens arvodesberedning 2018-12-21

David Ljung
Ordförande

Lina Isaksson
Sekreterare

Innehållsförteckning

Reglemente rörande ersättningar till kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad (ERF-G)	4
Bilaga 1 - Förteckning över uppdrag där innehavaren får fast arvode eller årsersättning	12
Bilaga 2 - Kommunalråd – särskilda bestämmelser	15
Arvodesberedningens kommentar till gällande regler om olika slag av ersättningar och förmåner som utgår till förtroendevald	17
Riktlinjer vid tillämpning av bestämmelserna om förrättningsarvode till presidieledamöter	26
Årsarvoden och gruppindelning i de kommunala bolagen fr o m 2019 års ordinarie bolagsstämma	28
Sammanställning av arvodesregler i övrigt i bolagsstyrelserna	30
Blankett – Förrättningsrapport	32
Anvisningar till förrättningsrapport	33
Blankett – Skatteuppgift	34
Blankett - Kostnadsersättning för barntillsyn	35
Tillämpningsanvisningar angående kostnadsersättning för barntillsyn i samband med fullgörande av förtroendeuppdrag	36
Information för förtroendevalda i Göteborgs Stad som är arbetslösa, sjukskrivna, har förtidspension/sjukbidrag eller är föräldrarlediga	37
Göteborgs Stads policy för representation och gåvor	39
Göteborgs Stads riktlinje för representation och gåvor	44
Policy och riktlinje mot mutor i Göteborgs Stad	59
Policy och riktlinjer för resor i tjänsten	67
Regler om studiebesök och studiedagar för fullmäktiges ledamöter och ersättare	72

Reglemente rörande ersättningar till kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad (ERF-G)

Inledande bestämmelser

1 §

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen (SFS 2017:725) det vill säga ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar, revisorerna och deras ersättare samt enligt 7 kap 21 § kommunallagen ledamöter och ersättare som företräder nyttjarna i s k självförvaltningsorgan.

2 §

Ersättningar till förtroendevalda enligt dessa bestämmelser utgör

a) Arvoden i form av

- Fasta arvoden (3 och 4 §§)
- Förrättningsarvoden (5-7 §§)
- Särskilda arvoden (8 §)

b) Ersättningar för förlorad

- Arbetsförtjänst (9 §)
- Semesterförmån (10 §)
- Pensionsförmån (11 §)

c) Kostnadsersättningar (12 §)

Anmärkning

Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KL.

Bestämmelsen om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen.

Pensionsbestämmelserna tillämpas på förtroendevald oavsett uppdragets omfattning.

Omställningsbestämmelserna tar sikte på aktiv omställning som bygger på aktiva omställningsinsatser och tidsbegränsade ekonomiska.

Bestämmelserna tillämpas på förtroendevald som fullgör uppdrag hos kommunen på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

För förtroendevald gäller särskilda försäkringsvillkor om TFA-KL. Olycksfallet ska ha uppkommit i samband med att den förtroendevalde utförde uppdrag för kommunal huvudmans räkning.

Försäkringen gäller för förtroendevalda i verksamheter inom kommunens organisationsnummer. För ledamöter och suppleanter i bolagens styrelser hänvisas till respektive bolag. Även styrelseledamöter och suppleanter i stadens anknutna stiftelser som tecknat försäkringsavtal om TFA-KL omfattas.

Göteborg Stads tjänstereseförsäkring

En tjänsteresa är en resa eller ett uppdrag utanför den ordinarie arbetsplatsen, som beordrats och bekostats av arbetsgivaren. Resor mellan bostad och arbetsplats räknas dock inte som tjänsteresa.

Ansvarsförsäkring

Göteborgs Stads förtroendevalda har en ansvarsförsäkring hos Försäkrings AB Göta Lejon.

Förtroendevalda i stadens bolagsstyrelser har en särskild ansvarsförsäkring, en så kallad VD- och styrelseansvarsförsäkring. Den försäkringen upphandlas av Göta Lejon.

Alla förtroendevalda har också genom Göta Lejon en tjänstereseförsäkring. Göta Lejon upphandlar även den av andra försäkringsbolag och vid skada vänder man sig direkt till dessa.

Fasta arvoden

3 §

Fasta arvoden utgår med nedan angivna undantag till innehavare av uppdrag, som anges i bilaga 1 med där upptagna belopp.

Fast arvode utgår till förtroendevald med heltidsuppdrag det vill säga kommunalråd, eller annan förtroendevald, som kommunfullmäktige beslutar ska anses vara förtroendevald med heltidsuppdrag.

Gruppledare i kommunfullmäktige för ett parti utan kommunalråd representerat i kommunstyrelsen får en ersättning som motsvarar 40 procent av grundarvodet för heltidsförtroendevalda i enlighet med bilaga 1. Gruppledaren ska vara utsedd av sin fullmäktige-grupp. Gruppledararvodet ersätter gruppledaren för samtliga arbetsuppgifter inom uppdraget.

Fasta arvoden till ledamöter och suppleanter, samt lekmannarevisorer avseende de kommunala aktiebolagen beslutas av kommunstyrelsens arvodesberedning medan övriga villkor beslutas av kommunstyrelsen genom dess arbetsutskott. Nuvarande bestämmelser redovisas i bilaga.

4 §

Om förtroendevald, som har rätt att få fast arvode, avgår under löpande mandatperiod ska arvodet fördelas mellan den avgående och efterträdaren i förhållande till den tid dessa haft sitt uppdrag.

Om sådan förtroendevald under en sammanhängande tid som överstiger två månader inte kan fullgöra sitt uppdrag på grund av sjukdom eller annan orsak ska den förtroendevalde för tid över två månader få avdrag med så stor del av det fasta arvodet, som motsvarar denna tid. Del av månad räknas som hel månad. I förekommande fall ska avdraget belopp tillgodogöras den förtroendevaldes ersättare.

Samma regel gäller för förtroendevald som anges i bilaga 1.

Förrättningsarvoden

5 §

Förtroendevald har med i 6 § angivna undantag rätt till förrättningsarvode för deltagande i kommunens angelägenhet i

1. sammanträde med det kommunala organ den förtroendevalde tillhör om det förs protokoll eller likvärdiga anteckningar
2. sammanträde för justering av kommunfullmäktiges protokoll
3. förrättning avseende
  - a. kongress, konferens, temadag, policykonferens, informationsmöte, kursverksamhet, studiebesök eller motsvarande,
  - b. förhandling eller förberedelse till förhandling med personalorganisation eller annan motpart,
  - c. överläggning med annat kommunalt organ än det den förtroendevalde tillhör,
  - d. överläggning med icke kommunalt organ,
  - e. resa utanför kommunen med anledning av förrättning,
  - f. tjänstgöring som ersättare för överförmyndare.

Förrättningsarvode utgår för 2019 med 215 kronor för sammanträde eller förrättning som varar upp till 30 minuter. För sammanträde eller förrättning som varar upp till fyra timmar utgår 830 kronor och om sammanträde eller förrättning överstiger fyra timmar utgår förrättningsarvode med 1335 kronor.

Vid förrättning avseende 3 a) utgår förrättningsarvode med 830 kronor.

För restid utgår inget förrättningsarvode. Däremot utgår traktamente enligt särskilda regler för respektive förvaltning.

Förrättningsarvode för deltagande i sammanträde med kommunfullmäktige utgår med 1335 kronor och vid justering av kommunfullmäktiges protokoll med 830 kronor.

Kommunstyrelsen fastställer årligen förrättningsarvodenas storlek. Kommunfullmäktige har den 13 juni 2002 § 25 beslutat att fastställa grundarvode från 2003 till 42 000 kronor och att arvode därefter skall räknas upp med samma procentsats som den genomsnittliga löneökningen i kommunen året innan. Samma grundarvode gäller för heltidsförtroendevalda.

Grundarvode för 2019 är 65 415 kronor.

6 §

Förtroendevalda med heltidsuppdrag får förrättningsarvode bara vid deltagande i sammanträde med kommunfullmäktige.

7 §

Om sammanträde med kommunal nämnds beredning eller utskott hålls samma dag som sammanträde med nämnden skall sammanträdena i arvodeshänseende betraktas som *ett* sammanträde och berättigar bara till ett förrättningsarvode.

Motsvarande gäller dels för sammanträde med kommunfullmäktiges valberedning, som hålls i anslutning till fullmäktigesammanträde och dels om kommunalt organ under samma dag håller två eller flera sammanträden.

Förrättning som äger rum samma dag som sammanträde med det kommunala organet räknas i arvodeshänseende som ett sammanträde. Reglerna i första stycket äger motsvarande tillämpning.

Särskilda arvoden

8 §

Medborgarvittne får för varje tjänstgöringspass arvode med belopp som gäller för förrättning över fyra timmar. Kommunstyrelsens arvodesberedning har i särskilt beslut 2002 angivit att det skall utgå dubbelt högt arvode för vissa aftnar och röda dagar under året till medborgarvittnen.

Av kommunfullmäktige utsedd borgerlig begravningsförrättare får för varje förrättad begravning ett arvode med belopp som gäller förrättning över fyra timmar.

Beträffande av kommunen valda medborgarvittnen och borgerliga begravningsförrättare gäller också bestämmelserna i § 5.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst

9 §

Till förtroendevald som med anledning av förrättning enligt 5 § visar sig ha förlorat arbetsinkomst utgår ersättning med belopp per timma som baseras på den faktiska inkomstförlusten.

Taket för ersättningsbar förlust är grundarvodet för heltidssysselsatt förtroendevald som för 2019 är 380 kronor per timma.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst får utgå för högst 8 timmar per dag. Om förtroendevald med skiftgång visar med intyg från arbetsgivaren att arbetsinkomst förlorats för mer än 8 timmar utgår ersättning även för denna tid.

Förtroendevald med heltidsuppdrag eller deltidsuppdrag i nämnder och bolag som omfattar 49 procent av heltid eller mer har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Ersättning för förlorad semesterförmån

10 §

Förtroendevald har rätt till ersättning för styrkt förlorad semesterförmån.

Ersättning för förlorad pensionsförmån

11 §

Pensionsersättning för förlorad arbetsinkomst betalas till den förtroendevalda senast april året efter. Beloppet beräknas på en schablon som motsvarar 4,5 procent av ersättningen.

Kostnadsersättningar

12 §

Vid sammanträde utanför kommunen har förtroendevald rätt till resekostnadsersättning och traktamente enligt stadens bestämmelser.

Förtroendevald med funktionsnedsättning har enligt kommunallagen rätt till skälig reseersättning.

Förtroendevald, som i samband med att uppdraget fullgörs har kostnader för barntillsyn får ersättning av sin nämnd eller i förekommande fall fullmäktige enligt de tillämpningsanvisningar som fastställs av arvodesberedningen.

Kommunstyrelsens arvodesberedning äger rätt att efter särskild framställan medge förtroendevald med funktionsnedsättning eller förtroendevald som vårdar person med funktionsnedsättning i sitt hem, ersättning för kostnader som föranletts av uppdraget.

Allmänna bestämmelser

13 §

Förvaltningarna hanterar uppgifter rörande utbetalningar av ersättning till de förtroendevalda.

14 §

Förrättningsrapporter med begäran om arvode och/eller förlorad arbetsinkomst måste lämnas in senast tolv månader efter aktuell förrättning för att utbetalning ska ske.

Fasta arvoden betalas ut innevarande månad.

Förrättningsarvoden och särskilda arvoden som avser sammanträden betalas ut månadsvis i efterskott och grundas på uppgifter som den förtroendevalde lämnat till den förvaltning den förtroendevalde tillhör.

Övriga förrättningsarvoden, särskilda arvoden och kostnadsersättningar m.m. betalas ut efter det att arvodesberättigad förtroendevald lämnat skriftligt underlag till berörd förvaltning.

Särskilda arvoden till medborgarvittnen betalas ut månadsvis i efterskott. Uppgifter om medborgarvittnenas tjänstgöring lämnas av polismyndigheten i Göteborg direkt till Intraservice lön.

Kostnaden för fasta arvoden, förrättningsarvoden och övriga ersättningar enligt 2 § betalas av den kommunala nämnd där den förtroendevalde tjänstgör.

Kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen ska svara för förrättningsarvode m.m. till förtroendevald, som inte tillhör kommunfullmäktige/kommunstyrelsen eller någon av dess beredningar vid sammanträden med kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.

15 §

Kommunstyrelsens arvodesberedning tolkar bestämmelserna i detta reglemente utom reglerna i 11 § där tolkningen görs av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen kan i särskild ordning besluta om avvikelser från detta reglemente.

Förteckning över uppdrag där innehavaren får fast arvode eller årsersättning

A. Arvoden i procent av grundarvodet för heltidssysselsatt förtroendevald:

Grundarvodet har för 2003 fastställts till 42 000 kronor. Fr o m 2004 sker uppräknning med samma procentsats som den genomsnittliga löneökningen i kommunen året innan. Samma grundarvode gäller för heltidsförtroendevalda och nämndpresidier m.m.

För 2019 är grundarvodet 65 415 kronor.

Heltidsförtroendevalda är kommunalråd, biträdande kommunalråd, eller annan förtroendevald, som kommunfullmäktige beslutar ska anses vara förtroendevald med heltidsuppdrag.

1. Kommunfullmäktige

Ordförande	40
1 vice ordförande	20
2 vice ordförande	20
3 vice ordförande	20
Gruppledare utan representation i kommunstyrelsen	40

2. Kommunstyrelsen

Kommunalråd	100
Biträdande kommunalråd	100

3. Stadsdelsnämnderna

Ordförande	24
1 vice ordförande	12
2 vice ordförande	12
Ledamot	2
Ersättare	2

4. Byggnadsnämnden, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, utbildningsnämnden, social resursnämnd, förskolenämnden samt grundskolenämnden

Ordförande	18
1 vice ordförande	9
2 vice ordförande	9

5. Fastighetsnämnden, trafiknämnden samt kretslopps- och vattennämnden

Ordförande	16
1 vice ordförande	8
2 vice ordförande	8

6. Revisorskollegiet

Ordförande	15
Vice ordförande	7,5
Revisor	5

7. Idrotts- och föreningsnämnden, park- och naturnämnden, kulturnämnden, lokalnämnden, miljö- och klimatnämnden samt nämnden för Intraservice

Ordförande	8
1 vice ordförande	4
2 vice ordförande	4

8. Nämnden för konsument och medborgarservice, utskott inom SDN, utskott inom social resursnämnd, valnämnden, överförmyndarnämnden samt inköp och upphandlingsnämnden

Ordförande	6
1 vice ordförande	3
2 vice ordförande	3

9. Arkivnämnden för Västra Götalandsregionen och Göteborgs kommun kommunfullmäktiges valberedning samt grundskolenämndens individutskott

Ordförande 4

Vice ordförande 2

Kommunalråd – särskilda bestämmelser

Grundarvode

Kommunalråd är heltidsarvoderade med heltidsuppdrag (100 procent av grundarvodet).

Ledighet

Kommunalråd ska förlägga sin ledighet på ett sådant sätt att uppdraget behörigen kan fullgöras.

Sjukdom

För kommunalråd tillämpas sjuklönelagens regler för arvodet vid sjukdom. Kommunalråd som är arbetsoförmögen (inte kan utföra sitt uppdrag) ska anmäla detta första sjukdagen till Försäkringskassan och HR enheten på stadsledningskontoret. Från och med dag 15 svarar Försäkringskassan för sjukpenning enligt gällande lagstiftning:

- Dag 1 gäller karensavdrag.
- Dag 2-14 betalas 80 procent av arvodet ut.
- Dag 15-90 betalas utöver sjukpenning från Försäkringskassan även 10 procent av arvodet ut.
- Efter dag 90 betalas inget arvode ut.

Om kommunalråd på grund av sjukdom eller annat giltigt förfall är förhindrad att tjänstgöra längre tid än fyra månader i följd eller tillsammans sex månader under ett år, får kommunfullmäktige besluta om kommunalrådet eller biträdande kommunalrådet ska kvarstå i sin befattning eller avgå.

Föräldraledighet

Kommunalråd har rätt till föräldraledighet motsvarande för var tid gällande Allmänna bestämmelser (AB). Den förtroendevalda anmäler ledigheten till Försäkringskassan, sin gruppleddare och HR enheten på stadsledningskontoret.

Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KL

Bestämmelser gäller för förtroendevald som avses i kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen. Omställningsstödet omfattar såväl aktiva omställningsinsatser som ekonomiskt omställningsstöd.

Heltidsförtroendevalda som tillträder efter 2014 omfattas av OPF-KL.

Förtroendevalda som tillträdde före 2014 omfattas i stället av äldre villkor, Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF.

Bestämmelser samt praktiska tillämpningsanvisningar finns publicerade bland stadens styrande dokument under rubriken förtroendevald.

Frågor om bestämmelserna OPF-KL och PBF besvaras av pensionskonsulten på stadsledningskontoret eller pensionsenheten Intraservice.

Gruppliv

Kommunalråden omfattas av en trygghetsförsäkring, grupplivförsäkring GL-F för förtroendevalda i kommun och landsting. Försäkringen kan ge den förtroendevaldes familj ekonomisk ersättning i händelse av förtroendevalds dödsfall före 67 års ålder.

Frågor om försäkringen besvaras av KPA Liv, TGL enheten. tgl@kpa.se, 020-650 500

Arvodesberedningens kommentar till gällande regler om olika slag av ersättningar och förmåner som utgår till förtroendevald

Ersättningar och förmåner

Allmänt (reglemente § 1)

Enligt gällande bestämmelser kan ersättningar utgå till förtroendevalda i kommunala organ i form av fasta arvoden, förrättningsarvoden, ersättning för den arbetsinkomst och de semesterförmåner som den förtroendevalde faktiskt förlorat i samband med att uppdraget fullgörs.

Förtroendevald har också rätt till vissa kostnadsersättningar och ersättning för skada som uppkommit vid olycksfall i samband med uppdrag (se reglementet § 12).

Ledamots egen bedömning av tidsåtgång påverkar inte rätten till förrättningsarvode eller ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Fast arvode (reglemente § 3)

Fast arvode utgår till förtroendevald med heltidsuppdrag det vill säga kommunalråd, biträdande kommunalråd och annan förtroendevald som enligt kommunfullmäktiges beslut ska anses vara förtroendevald med heltidsuppdrag.

Till presidieledamöter som inte har heltidsuppdrag utgår fast arvode enligt av kommunfullmäktige fastställda procenttal av ersättningen för heltidsuppdrag. Se bilaga 1 till Reglemente rörande ersättningar till kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad (ERF-G).

Se förtydligande gällande presidieledamöter och vad som ingår i det fasta arvodet för dem i *Riktlinjer vid tillämpning av bestämmelserna om förrättningsarvode till presidieledamöter*.

Förrättningsarvode (reglemente §§ 5-7)

Till förtroendevald utgår vid sammanträde med det kommunala organ den förtroendevalde tillhör - om det förs protokoll eller likvärdiga anteckningar - förrättningsarvode med 830 kronor för sammanträde upp till fyra timmar.

För sammanträde överstigande fyra timmar utgår förrättningsarvode med 1335 kronor.

För sammanträde/förrättning som varar upp till 30 minuter (t ex vid ordförandebeslut) utgår förrättningsarvode med 215 kr.

Arvode för att delta i sammanträde med kommunfullmäktige samt arvoden till medborgarvittnen och borgerliga begravningsförrättare utgår med 1335 kronor.

Arvode för sammanträde för justering av kommunfullmäktiges protokoll utgår med 830 kronor.

Vid tillfälle då Arkivnämnden för Västra Götalandsregionen och Göteborgs kommun har beslutat förlägga sitt sammanträde till annan arkivort än Göteborg skall, vid uträkningen av förrättningsarvode, restiden till och från sammanträdet räknas in i sammanträdestiden.

Med sammanträde jämställs förrättningar såsom kongress, konferens, informationsmöte, temadag, policykonferens, kursverksamhet, studiebesök **under förutsättning att deltagandet beslutats av nämnden, dess presidium eller på annat motsvarande sätt och att det är en kommunens angelägenhet.**

Vid kongress, konferens, temadag, policykonferens, informationsmöte, kursverksamhet, studiebesök eller motsvarande utgår arvode med 830 kronor per dag. Om denna förrättning samma dag kombineras med ett sammanträde där det förs protokoll eller likvärdiga anteckningar och den sammanlagda tiden för dessa förrättningar överstiger fyra timmar, utgår arvode med 1335 kronor per dag.

Detta innebär i princip att förtroendevald, vars uppdrag kan härledas ur kommunallagen eller särskild författning för specialreglerad kommunal förvaltning kan få förrättningsarvode.

Däremot gäller inte dessa regler för kommunala uppdrag i övrigt eller andra av kommunen lämnade uppdrag, som inte kan hänföras till kommunala förtroendeuppdrag. Exempel på sådana förtroendevalda är sådana som utses på grund av lagstiftningen om nämndemän eller att reglemente för stiftelse föreskriver att fullmäktige utser ledamot/revisor.

Vid sammanträde eller förrättning som äger rum samma dag i samma nämnd och/eller dess beredning ska förrättningarnas sammanlagda tid beaktas.

Presidieledamot med fast arvode får förrättningsarvode vid sammanträde med egen nämnd, sammanträde med annan nämnd eller dess presidium, från kommunen fristående organ, deltagande i kongress etc.

Ledamot som vid förfall för ordförande/vice ordförande utses att företräda nämnd vid förrättning får förrättningsarvode.

Till arvodesberedningens ledamöter utgår förrättningsarvode på samma sätt som för förtroendevalda enligt reglementet § 1.

Begränsning:

Kommunalråd, biträdande kommunalråd och kommunfullmäktiges presidium får förrättningsarvode **endast** vid sammanträde med kommunfullmäktige.

Presidieledamot med fast arvode får inte förrättningsarvode vid sammanträde för att förbereda nämndsammanträde, vid överläggning med tjänstemän vid egen eller annan förvaltning, vid mottagning för allmänheten, deltagande i gratifikationsfestligheter, avtackningar etc.

Praktiska exempel då förrättningsarvode inte utgår är sammanträde för att upprätta föredragningslista till nämndsammanträde etc. Ordförande, vice ordförande, ledamöter och ersättare i stadsdelsnämnderna får inget arvode för att delta i s k politikerjour eftersom de har fast arvode.

Särskilda arvoden (reglemente § 8)

För medborgarvittne utgår arvode för varje arbetspass med belopp som gäller för förrättning överstigande 4 timmar, dvs 1335 kronor för år 2019.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst (reglemente § 9)

Bakgrunden till rätten att få ersättning för förlorad arbetsinkomst är att ingen av ekonomiska skäl ska behöva avstå från ett kommunalt förtroendeuppdrag.

Det förutsätts att det faktiska inkomstbortfallet motsvarar minst den ersättning som utges.

Dessutom förutsätts att ersättning för förlorad arbetsinkomst i normalfallet bara utges när förrättningsarvode utgår.

Av flera skäl har de kommunala uppdragen medfört att de förtroendevalda ibland måste stå till förfogande under tid som medför inkomstbortfall.

Exempel på detta är att upprättande av föredragningslista i regel måste ske på förvaltningens och/eller den förtroendevaldas ”normala arbetstid”.

Politikerjourer kan helt eller delvis förläggas så att den förtroendevalde får löneavdrag i sin egen anställning. I sådana fall utgår ersättning för förlorad arbetsinkomst trots att förrättningsarvoden inte får uppbäras.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst kan utgå vid gruppmöten inför kommunfullmäktige.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst kan också utgå när de olika partigrupperna i nämnden har överläggningar i samband med budget- och bokslutsarbetet eller andra riktlinjeöverläggningar och efter årligt beslut i nämnderna.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst utgår för den tid sammanträdet pågår, för skälighets tid för resa till och från sammanträdet samt för tid för gruppmöte i direkt anslutning till sammanträde. Ersättning utgår i sådant fall för högst åtta timmar då detta anses vara normalt.

Förtroendevald som i anslutning till förrättning har tjänstgöring nattetid och söker tjänstledighet kan beviljas ersättning för förlorad arbetsinkomst.

För förtroendevald, som hos arbetsgivare anmält sig disponibel för arbete men på grund av förrättning tvingas att avböja erbjudande, ska ersättning beräknas utifrån en förväntad förlorad arbetsinkomst. I möjligaste mån skall intyg från arbetsgivaren alternativt annan verifikation styrka aktuellt arbetspasserbjudande samt belopp på beräknad förlorad arbetsinkomst.

Skiftesarbetare som på sammanträdesdagen har ett arbetspass som är längre än åtta timmar kan få fler timmar ersatta om arbetsgivaren kräver att den förtroendevalde måste begära ledighet från hela arbetspasset därför att vikarie måste inkallas för helt pass och att den förtroendevalde därmed får ett löneavdrag för tid mer än åtta timmar. Ersättning i sådant fall ska styrkas av arbetsgivaren.

Om arbetsgivare har beordrat förtroendevald tjänstledighet under tid som överstiger förrättningen skall detta vid utbetalning av ersättning för förlorad arbetsinkomst i möjligaste mån styrkas med intyg från arbetsgivaren alternativt med annan verifikation.

Vid studiebesök etc som omfattar mer än en dag utgår ersättning för lönebortfallet i egen anställning för högst åtta timmar/arbetsdag.

För att ersättning för förlorad arbetsinkomst ska utgå vid informationsmöte om nämndens/förvaltningens verksamhet ska informationen vara riktad till samtliga ledamöter och ersättare och ske enligt särskild plan som beslutats av nämnden.

Begränsning:

Av kommunallagens 4 kapitel 12 § andra stycket framgår uttryckligen att de förtroendevaldas rätt till ersättning för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner de förlorar inte gäller förtroendevalda som fullgör uppdragen på heltid eller en betydande del av heltid. Sådana uppdrag betalas nämligen regelmässigt med årsarvoden.

Regeln i Göteborgs Stad är att ersättning för förlorad arbetsinkomst inte utgår till förtroendevald med uppdrag som omfattar 49 procent av heltid eller mer.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst kan aldrig ges i samband med ledighet för studier.

Ersättningsnivån är kopplad till det grundarvode som gäller för heltidssysselsatta förtroendevalda. Grundarvode är 42 000 kronor för 2003 och höjs fr o m 2004 med samma procentsats som den genomsnittliga löneökningen i kommunen året innan. För 2019 är grundarvode 65 415 kronor.

Det högsta belopp som kan utgå per timma 2019 är 380 kronor.

Ersättning till förtroendevald, avseende summan av samtliga fasta arvoden samt utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst, kan inte på årsbasis överstiga summan av grundarvode per kalenderår.

Den ersättning för förlorad arbetsinkomst som utbetalas till förtroendevald skall avse faktiskt löneavdrag som styrkts med kopia av lönebesked eller intyg från arbetsgivaren.

Egen företagare

När det gäller egen företagare är det svårt att beräkna det faktiska inkomstbortfallet. Det kan egentligen bara göras årsvis. Därför får det avgöras från fall till fall efter överläggningar mellan den förtroendevalde och arvodesberedningens presidium.

Om den förtroendevalde bedriver näringsverksamhet i företagsformen enskild verksamhet kan uppgifter om uttag i överskott av aktiv näringsverksamhet ligga till grund vid presidiets beräkning av den förlorade arbetsinkomsten.

Ersättning för förlorad semesterförmån (reglemente § 10)

Förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad semesterförmån. Den förtroendevaldes arbetsgivare ska intyga storleken av den förlorade semesterförmånen.

Om sammanträde förläggs till dag då den förtroendevalde har semester har den förtroendevalde inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Förtroendevald som deltar i sammanträde under semesterdag får ingen annan ersättning än förrättningsarvode. Om därmed semestern avbryts och med arbetsgivarens medgivande görs om till tjänstledighet utgår också ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt gällande regler.

Förtroendevald som tagit tjänstledigt för att fullfölja förtroendeuppdraget i så stor omfattning att tjänstledigheten minskar antalet semesterdagar är berättigad till ersättning för den förlorade semesterförmånen.

Särskild ersättning för förlorad pensionsförmån (reglemente § 11)

En pensionsersättning för förlorad arbetsinkomst betalas till den förtroendevalda senast april året efter. Beloppet beräknas på en schablon som motsvarar 4,5 procent av ersättningen.

Ytterligare upplysningar angående ovanstående förmån lämnas av pensionsenheten på Intraservice, telefon 031-368 68 00 (knappval 4, för tjänstepension) alternativt mejla på pension@intraservice.goteborg.se

Kostnadsersättning (reglemente § 12)

Vid sammanträde eller förrättning utanför kommunen får förtroendevald resekostnadsersättning, resetillägg och traktamente enligt förvaltningens/bolagets resebestämmelser.

Enligt gällande regler har förtroendevald i vissa fall rätt till kostnadsersättning för barntillsyn under den tid förrättningen pågår. För övrig tid samt för övriga kostnader utgår ingen ersättning. Med nuvarande skatteregler är sådan ersättning skattepliktig. Ersättning utges inte om tillsyn av barnet sker av annan vårdnadshavare. Blanketten Kostnadsersättning för barntillsyn lämnas till berörd förvaltning.

Försäkringar

Ersättning vid olycksfall

För förtroendevald gäller särskilda försäkringsvillkor om TFA-KL. Olycksfallet ska ha uppkommit i samband med att den förtroendevalde utförde uppdrag för kommunal huvudmans räkning.

Försäkringen gäller för förtroendevalda i verksamheter inom kommunens organisationsnummer. Ledamöter och suppleanter i bolagens styrelser hänvisas till respektive bolag. Även styrelseledamöter och suppleanter i stadens anknutna stiftelser som tecknat försäkringsavtal om TFA-KL omfattas.

Digital skadeanmälan kan göras på www.afaforsakring.se

Göteborg Stads tjänstereseförsäkring

En tjänsteresa är en resa eller ett uppdrag utanför den ordinarie arbetsplatsen, som beordrats och bekostats av arbetsgivaren. Resor mellan bostad och arbetsplats räknas dock inte som tjänsteresa.

Ansvarsförsäkring

Göteborgs Stads förtroendevalda har en ansvarsförsäkring hos Försäkrings AB Göta Lejon.

Förtroendevalda i stadens bolagsstyrelser har en särskild ansvarsförsäkring, en så kallad VD- och styrelseansvarsförsäkring. Den försäkringen upphandlas av Göta Lejon.

Alla förtroendevalda har också genom Göta Lejon en tjänstereseförsäkring. Göta Lejon upphandlar även den av andra försäkringsbolag och vid skada vänder man sig direkt till dessa.

Eventuella frågor om försäkringarna besvaras av Göta Lejon, telefon: 031-368 55 00.

Rapportering

För utbetalning av förrättningsarvoden och ersättning för förlorad arbetsinkomst används blanketten Förrättningsrapport.

Den förtroendevalde fyller själv i följande uppgifter:

- Uppgift om faktisk inkomstförlust, styrkt av lönespecifikation alternativt intyg från arbetsgivaren eller enligt överenskommelse med arvodesberedningen.
- Uppgift om arbetstid/vecka
- Antal timmar för vilka arbetsinkomsten förlorats.

Nämndesekreteraren fyller i övriga uppgifter, ombesörjer att förrättningsrapporten blir attesterad samt tillser att uppgifterna blir registrerade i Personec.

Utbetalning (reglemente § 14)

Förrättningsrapporter med begäran om arvode och/eller förlorad arbetsinkomst måste lämnas in senast tolv månader efter aktuell förrättning för att utbetalning ska ske. Det är den förtroendevaldes eget ansvar att förrättningsrapporterna lämnas in i tid.

Ersättningarna utbetalas månadsvis i efterskott.

Alla utbetalningar från lönesystemet sker via Swedbank. Den som inte har konto i Swedbank ska meddela till vilken annan bank och konto pengarna ska överföras till. Blanketten Registrering/ändring av lönekonto kan användas och lämnas till Swedbank alternativt den egna banken som då informerar Swedbank.

Frågor om utbetalningen kan ställas till förvaltningens personalfunktion eller nämndsekreterare.

Skatteavdrag

Kommunen är skyldig att göra skatteavdrag för förtroendevalda som ska betala preliminär A-skatt.

Avdrag görs enligt lag med för närvarande lägst 30 procent. För förtroendeman som har en anställning i Göteborgs Stad dras skatt enligt tabell.

För lägre skatteavdrag krävs beslut av skatteverket, Ändrad beräkning av skatteavdrag, s k jämkning. Begäran om högre skatteavdrag ska göras skriftligt. Ändrat skatteavdrag gäller per kalenderår och måste förnyas varje år.

Uppgiften om ändrad skatt skickas till:

Intraservice lön

Rosenlundsgatan 4

403 31 Göteborg

Riktlinjer vid tillämpning av bestämmelserna om förrättningsarvode till presidieledamöter

Enligt reglementet rörande ersättningar till kommunala förtroendevalda har flertalet presidieledamöter rätt till årsarvode och förrättningsarvode enligt samma regler som gäller för övriga nämndledamöter.

Årsarvodet är ersättning för det arbete presidieledamöten utför i denna egenskap och för den tid som avsätts. Det finns därför anledning att noggrant skilja på dessa uppgifter och de uppgifter som presidieledamöten har rätt att uppbära förrättningsarvode för. I vissa fall kan det vara svårt att tolka bestämmelserna. Enligt 15 § i ersättningsreglementet avgör kommunstyrelsens arvodesberedning frågor om tolkning av bestämmelserna i reglementet.

Förrättningsarvode utgår i princip inte:

Enligt allmänna stadgan för Göteborgs Stads nämnder svarar ordföranden för ledning, samordning och övervakning av nämndens verksamhet. Vice ordföranden biträder ordföranden i dessa uppgifter och ersätter ordföranden vid förfall.

Dessa uppgifter kan föranleda överläggningar av olika slag, t ex för att förbereda nämndsammanträden eller för att med tjänstemän vid egen eller annan förvaltning eller med utomstående (exempelvis representant för statligt, regionalt eller kommunalt organ, kommunalt bolag eller privat företag) diskutera frågor som rör nämndens verksamhet.

Förrättningsarvode utgår inte vid intervjuer och överläggningar om att tillsätta förvaltningschef. Däremot utgår ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt gällande regler vid sådana intervjuer och överläggningar.

Ordföranden kan också ha mottagning för allmänheten i frågor som nämnden ska handlägga.

För dessa uppgifter ska förrättningsarvode inte utgå eftersom årsarvodet är ersättning för detta arbete.

Förrättningsarvode utgår:

Förrättningsarvode utgår för presidieledamöter, som deltar i kongresser, informationsmöten eller överläggningar med andra kommunala organ eller med organ som inte är kommunala.

Enligt kommentaren till ersättningsreglementet förstås med kommunalt organ kommunfullmäktige, styrelsen och nämnder, av dessa tillsatt beredning, revisorerna och deras ersättare. Till beredning räknas även arbetsutskott, avdelning, delegation, kommitté o dyl. Nämnds presidium anses i detta sammanhang som ett kommunalt organ.

Uppdrag eller kallelse

I detta sammanhang erinras om att förutsättning för att förrättningsarvode ska utgå normalt är att deltagandet i sammanträdet eller förrättningen grundar sig på i vederbörlig ordning lämnat uppdrag eller utfärdad kallelse.

Om det inte finns sådant uppdrag eller kallelse måste godkännande inhämtas i efterhand för att arvode ska kunna utgå.

5 § punkt 3 i ersättningsreglementet är en uttömmande förteckning över förrättningar, för vilka förrättningsarvoden ska utgå. Förrättningar av annat slag berättigar inte till arvode.

Om det är svårt att bedöma om förrättningsarvode skall utgå eller inte bör stor restriktivitet iakttas.

Övrigt

Nämndpresidium, ledamöter i övrigt och ersättare har inte rätt till förrättningsarvode för att delta i gratifikationsfestligheter, avtackning av förtroendevalda/anställda och liknande.

Årsarvoden och gruppindelning i de kommunala bolagen fr o m 2019 års ordinarie bolagsstämma

(fastställt i procent av grundarvodet 65 415 kr/mån multiplicerat med 12)

enligt nedan:

Grupp A	2019	
Ordförande	0	Göteborgs Stadshus AB
Vice ordförande	0	
Ledamot	0	
Suppleant	0	
Lekmannarevisor	7 850 (1%)	

Grupp B	2019	
Ordförande	62 795 (8%)	Göteborg Energi AB
Vice ordförande	47 099 (6%)	Förvaltnings AB Framtiden
Ledamot	23 549 (3%)	Higab AB
Suppleant	11 775 (1,5%)	Business Region Göteborg AB (BRG)
Lekmannarevisor	7 850 (1%)	Göteborg & Co AB
		Göteborgs Hamn AB
		Göteborgs Spårvägar AB

Grupp C	2019	
Ordförande	47 099 (6%)	Göteborgs Stads Bostads AB
Vice ordförande	31 399 (4%)	AB Bostads AB Poseidon
Ledamot	15 700 (2%)	Familjebostäder i Göteborg AB
Suppleant	7 850 (1%)	Göteborgs Egnahems AB
Lekmannarevisor	7 850 (1%)	Lekmannarevisorer i Gårdstensbostäder AB
		Älvstranden Utveckling AB
		Förvaltnings AB GöteborgsLokaler
		Göteborgs Stads Parkerings AB
		Liseberg AB
		Göteborgs Stadsteater AB
		Got Event AB
		Göteborgs Stads Leasing AB
		Försäkrings AB Göta Lejon
		Boplats Göteborg AB

Grupp D	2019	
Ordförande	23 549 (3%)	Lekmannarevisorer i Störningsjouren i Göteborg AB
Vice ordförande	15 700 (2%)	Lekmannarevisorer i Framtiden Byggutveckling AB
Ledamot	7 850 (1%)	
Suppleant	3 925 (0,5%)	
Lekmannarevisor	3 925 (0,5%)	

Sammanställning av arvodesregler i övrigt i bolagsstyrelserna

Kommunstyrelsens arbetsutskott, tidigare kommunstyrelsens presidiedelegation och bolagsdelegation, har fastställt följande:

Generella bestämmelser:

- Om styrelserepresentanter måste ta ledigt från sin anställning för att närvara vid styrelsesammanträde, kurs, konferens eller dylikt är vederbörande berättigad till samma ersättning för förlorad arbetsinkomst som gäller för nämndledamöter.
- Vid förrättningar såsom konferenser, kongresser, informationsmöten, kursverksamhet och studiebesök eller överläggning med representanter för kommunal nämnd som har beslutats av styrelsen eller presidiet utgår förrättningsarvode som i kommunal nämnd. För år 2019 innebär detta att förrättningsarvode i dessa fall utgår med 830 kr.
- Förrättningsarvode vid styrelsesammanträde utgår inte.
- Extra arvode utgår inte för uppdrag i styrelse för dotterbolag.
- Arvoden utgår inte till stadens tjänstemän som har styrelseuppdrag i bolagen.
- Arvoden utgår inte till fackliga personalrepresentanter som har styrelseuppdrag i bolagen.
- Heltidsarvoderad har inte rätt till arvode för uppdrag i stadens helägda bolag (koncernen Göteborgs Stadshus AB) samt delägda bolag (Renova AB, Gryaab AB och Grefab).
- Arvoden och ersättning för förlorad arbetsinkomst för uppdrag i stadens nämnder och bolag (inom koncernen Göteborg Stadshus AB samt Renova AB, Gryaab AB och Grefab) kan aldrig överstiga mer än sammanlagt 100 procent av gällande grundarvode per år. Förtroendevald ansvarar själv att bevaka detta.
- Beslut om ändringar av arvoden fattas av arvodesberedningen. Beslutet anmäls till kommunstyrelsen.

Bolagsspecifika bestämmelser:

- Styrelserna för Renova AB, Gryaab AB och Grefab bör enligt rekommendation ifrån respektive ägarråd för de årsstämmorna 2011 inplaceras i grupp B, grupp C och grupp C. Arvodesreglerna för bolagsstyrelserna omfattar även de uppdrag som förtroendevald har för Göteborgs Stad i Grefab, Gryaab och Renova AB:s styrelser.
- Arvodena i styrelserna i de delägda bolagen GTC, Lindholmen Science Park AB, Johanneberg Science Park AB, Sahlgrenska Science Park AB och Cityflygplatsen i Göteborg AB bestäms av kommunstyrelsens arbetsutskott i samråd med övriga delägare.

ANVISNINGAR - Förrättningsrapport

Förrättningsrapporten används för särskilda beredningar och delegationer då förrättningsarvode till förtroendevald skall betalas ut. Övriga sammanträden i nämnderna och styrelserna, kommunfullmäktige, kommunstyrelsen (ej heltidsanställd), revisorskollegiet m fl. rapporteras av nämndsekreterare/handläggare.

Ersättningen för förlorad arbetsinkomst avser faktisk förlorad arbetsinkomst i sin helhet. Därmed avses kontant lön eller motsvarande inkomst av rörelse. Av arbetsgivaren vidtagna löneavdrag styrks med kopia på lönebesked eller intyg från arbetsgivaren. Intyget måste visa vilket belopp som dragits av och hur många timmar avdraget avser. Egenföretagare får vända sig till arvodesberedningens presidium för framräknandet av en timersättning.

Den förtroendevalde skriver under blanketten.

Registeruppgifter ifylls endast första gången förtroendevald får arvode från respektive nämnd eller vid namn och adressändring.

Den som svarar för inrapporteringen fyller obligatoriskt i den förtroendevaldes personnummer och uppgifter om förrättningar. Förrättningsrapporterna ska rapporteras månadsvis. Varje sammanträde under perioden anges med datum och klockslag. Rapportering ska ske i direkt anslutning till förrättningen och utbetalas månadsvis i efterskott. Rapportera inte i förväg, innevarande månad, då det blir fel på maxarvodesersättningen. Försent inkomna förrättningsrapporter ska hanteras av Intraservice.

Observera att vid kurser och konferenser etc gäller det lägre arvodet.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst får utgå för högst åtta timmar per dag. Om förtroendevald med skiftgång med intyg från arbetsgivaren visar att arbetsinkomst förlorats för mer än åtta timmar utgår ersättning även för denna tid. Förtroendevald med heltidsuppdrag eller deltidsuppdrag som omfattar 49% av heltid eller mer har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Högsta ersättningen för förlorad arbetsinkomst 2019 är 380 kronor/timme

Blanketten lämnas till ansvarig nämndsekreterare.

**Göteborgs
Stad**

SKATTEUPPGIFT
för utbetalning av arvode
till förtroendevalda
Används vid nytt uppdrag
eller förändring av anställning

Datum

Uppgift om förtroendevald

Efternamn, förnamn	Personnummer
Uppdrag	

Uppgift om anställning

☐ Annan arbetsgivare än Göteborgs Stad	Arbetsgivarens namn
☐ Anställd vid Göteborgs Stad	Förvaltningens namn
☐ Huvudsaklig inkomst genom uppdraget som förtroendevald	

Uppgifter om preliminärskatteavdrag

☐ Skatteavdrag om mer än 30 %*	Procent
☐ Skatteavdrag ska göras enligt månadstabell. (Gäller arvoden som betalas ut regelbundet.)	

* Skatteavdraget gäller innevarande kalenderår.

Förtroendevalds namnteckning	Telefon dagtid
------------------------------	----------------

Datum

Förtroendevald

Namn	Personnummer
Bostadsadress	Postnummer o postadress
Nämnd/ styrelse/beredning/delegation	Datum och tid för förrättningen

Barntillsyn utförd av

Namn	Personnummer/organisationsnummer
------	----------------------------------

Kostnad och tid

Tid för barntillsyn	Antal timmar
Ersättning per timme	Kronor
Totalsumma	Kronor

Underskrifter

Datum	Förtroendevald
Datum	Attest
	Attest namnförtydligande och telefonnummer

Underlaget lämnas till sekreterare i respektive nämnd/styrelse

Tillämpningsanvisningar angående kostnadsersättning för barntillsyn i samband med fullgörande av förtroendeuppdrag

1.

Kostnad för barntillsyn kan ersättas vid de fall som definieras som förrättningar enligt 5 § i reglementet rörande ersättningar till kommunala förtroendevalda i Göteborgs stad.

2.

Ersättning utgår inte till familjemedlemmar som svarar för barnpassning. Med familjemedlemmar avses: Annan vårdnadshavare, samboende eller särboende till den förtroendevalde (som inte är vårdnadshavare), syskon eller halvsyskon till barnet, syskon till den förtroendevalde samt mor- och farföräldrar till barnet.

3.

Ersättning utgår i enlighet med 4 kap. 12 b § kommunallagen inte till förtroendevalda som utför uppdragen på heltid eller en betydande del av heltid. Ersättning för barntillsyn utgår endast i samband med att förrättningsarvode betalas ut.

4.

Ersättning utgår inte om uppdraget utförs under tid då ordinarie barnomsorg hade kunnat utnyttjas.

5.

Ett belopp på 177 kronor (2019) per timma gäller som ersättning för tid som barnpassning anlitas. Ersättningen gäller oavsett om enskild person med A-skatt, företag eller enskild med F-skattesedel anlitas. Ersättningen inkluderar skatt och eventuella arbetsgivaravgifter som den förtroendevalde ska betala för enskild person.

6.

Ersättningen betalas ut efter det att kostnaden uppstått. Ersättningen är en skattepliktig kostnadsersättning som påverkar den förtroendevaldes inkomst. Den förtroendevalde har rätt till skattereduktion. Den förtroendevalde som anlitar enskild person med A-skatt rekommenderas att svara för skatt och arbetsgivaravgift.

www.skatteverket.se

7.

För utbetalning av kostnadsersättning för barntillsyn i samband med fullgörande av förtroendeuppdrag finns en särskilt blankett samt dessa tillämpningsanvisningar att tillgå på stadens hemsida.

8.

Ersättning för barntillsyn kommer årligen att justeras av arvodesberedningen med den höjning som motsvarar prisbasbeloppets höjning.

Information för förtroendevalda i Göteborgs stad som är arbetslösa, sjukskrivna, har förtidspension/sjukbidrag eller är föräldralediga

För förtroendevalda i Göteborgs stad skall följande iakttagas vid arbetslöshet, sjukskrivning, förtidspension/sjukbidrag eller föräldraledighet.

Arbetslöshet

För förtroendevald som omfattas av arbetslöshet utgår förrättningsarvode enligt kommunens regler för förtroendeuppdrag. Om den förtroendevalde uppbär A-kasseersättning utgår ej ersättning för förlorad arbetsförtjänst för denna tid. Om den förtroendevalde uppger till fackförbundet att denne på grund av sitt uppdrag ej kunnat stå till arbetsmarknadens förfogande utgår ej A-kasseersättning. Vid sådant fall kan ersättning för förlorad arbetsförtjänst utgå.

Den förtroendevalde rekommenderas att alltid kontakta sitt fackförbund. Arbetsförmedlingen bör även kontaktas då den arbetslöse skall stå till arbetsmarknadens förfogande.

Sjukskrivning, förtidspension/sjukbidrag

För förtroendevald som omfattas av något av ovannämnda kriterier skall kontakt alltid tagas med försäkringskassan som individuellt får pröva om sjukskrivning, förtidspensionering eller sjukbidrag påverkas av förtroendeuppdraget. Rent allmänt kan sägas följande.

Fyra grader av förtidspension/sjukbidrag kan beviljas med hänsyn till arbetsförmågans nedsättning. Dessa är: hel, tre fjärdedels, halv och en fjärdedels förtidspension/sjukbidrag.

Vid fullt sjukbidrag medges en viss arbetsinkomst vid sidan av upp till en åttondel av den inkomst den förtroendevalde skulle ha haft vid sitt vanliga förvärvsarbete. Arbetsinkomst som inte överstiger en åttondel av den normala inkomsten vid arbete på heltid i viss sysselsättning eller uppdrag bör inte påverka rätten till helt bidrag. Deltagande i föreningsliv eller kursverksamhet som motsvarar vad en yrkesverksam person vanligen utför på sin fritid bör inte beaktas vid bedömning av arbetsförmågan. Rätten till pension påverkas däremot om den försäkrades aktiviteter motsvarar sådana arbetsinsatser som vanligen utförs av förvärvsarbetande.

Vid delsjukbidrag tillämpas idag större restriktivitet än tidigare. Vid ex 25 % sjukbidrag och 75 % arbetsförmåga kan man inte ha ett förtroendeuppdrag som ändrar fördelningen på arbetsförmåga och oförmåga.

Föräldraledighet

För förtroendevald som är föräldraledig utgår förrättningsarvode enligt kommunens regler för förtroendeuppdrag. Den förtroendevalde skall alltid kontakta försäkringskassan, som gör en bedömning i varje enskilt fall av om föräldern uppfyller kriterierna för att kunna utföra förtroendeuppdrag med bibehållen föräldrapenning.

När det gäller bedömningen av rätt till föräldrapenning bör bortses från den tid som föräldern ägnar åt politiska uppdrag när uppdraget klart har karaktären av en bisyssla till det vanliga arbetet.¹

I de fall försäkringskassan inte bedömer att föräldern kan fortsätta att uppbära föräldrapenning kan i stället ersättning för förlorad arbetsinkomst utgå från kommunen.

Ytterligare information eller förtydliganden lämnas av arvodesberedningens sekreterare på telefon 031-368 04 09

Arvodesberedningen

---

¹ Finns beskrivet i proposition 1976/77:117, s 54

Göteborgs
Stad

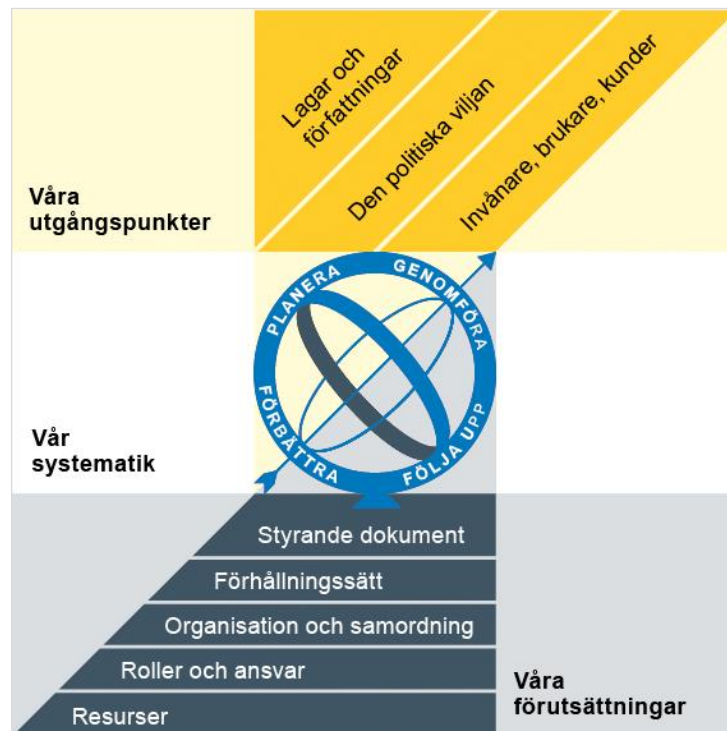
Göteborgs Stads policy för representation och gåvor

Reglerande styrande dokument

► **Policy**
Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

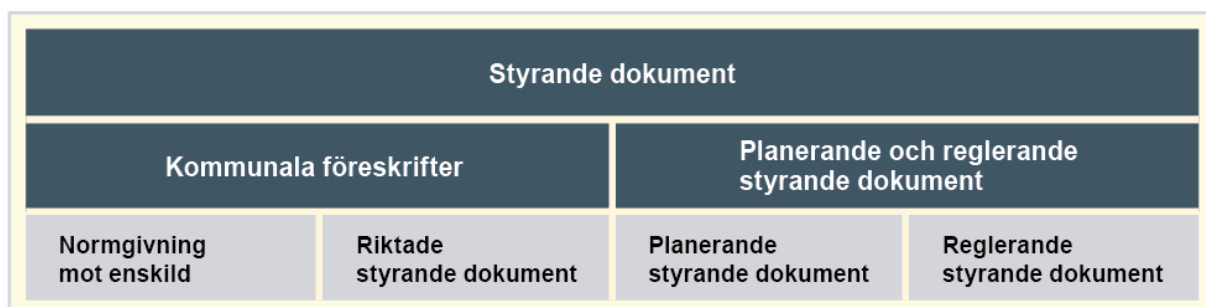

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Dokumentnamn: Göteborgs Stads policy för representation och gåvor			
Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller för: Nämnder och styrelse	Diarienummer: 0664/17	Datum och paragraf för beslutet: 2018-02-22 § 38
Dokumentsort: Policy	Giltighetstid: Tills vidare	Senast reviderad: 2015-05-07	Dokumentansvarig: HR-direktör
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna policy	3
Vem omfattas av policyn	3
Bakgrund	3
Koppling till andra styrande dokument	3
Stödjande dokument	3
Policy	4

Inledning

Syftet med denna policy

Allmänhetens förtroende är av största betydelse för alla företrädare för Göteborgs Stad. För Göteborgs Stads anställda och förtroendevalda är det en självklarhet att följa gällande regelverk och agera på ett etiskt försvarbart sätt.

Vem omfattas av policyn

Denna policy gäller tillsvidare för medarbetare i Göteborgs Stads samtliga förvaltningar och de bolag eller andra organisationer där staden, direkt eller indirekt, utser en majoritet av styrelsen.

Bakgrund

Förvaltningar och bolag har efterfrågat förtydliganden när det gäller regelverket runt representation och gåvor. I förslag till reviderad handlingsplan för Göteborgs Stads miljöprogram föreslås att staden ska ta fram en policy för hållbar representation. I stället för att ha två policyer för representation är hållbarhetsaspekterna inarbetade i Göteborgs Stads policy för representation och gåvor.

Koppling till andra styrande dokument

Göteborgs stads riktlinje för representation och gåvor.

Stödjande dokument

Representation och gåvor, praktisk hantering för bolag och kommun.

Policy

Policyn innebär att:

- Representation kan antingen vara extern eller intern. Extern representation riktar sig utåt och syftar till att inleda eller utveckla förbindelser som är viktiga för verksamheten eller är ett led i Göteborgs Stads marknadsföring och näringslivsfrämjande åtgärder. Intern representation riktar sig inåt mot Göteborgs Stads personal och har främst karaktär av personalfrämjande åtgärder.
- Representation är ett uttryck för sedvanlig gästfrihet. Representation ska vara måttfull, ske kostnadsmedvetet och med klar målinriktning. Nyttan med varje representationstillfälle ska vara tydlig. All representation ska ha ett direkt samband med Göteborgs Stads verksamhet. Kravet gäller både tidpunkt och plats för representationen och de personer representationen omfattar.
- Göteborgs Stads representation ska vara hållbar, med fokus på en miljömässigt och socialt hållbar konsumtion av livsmedel.
- Göteborgs Stad delar in minnesgåvor i gratifikation och annan minnesgåva. Gratifikation är minnesgåva till medarbetare i samband med lång tjänstgöringstid och pension efter lång anställningstid. Vad som sägs om gratifikation gäller även för personer i daglig verksamhet.

Göteborgs
Stad

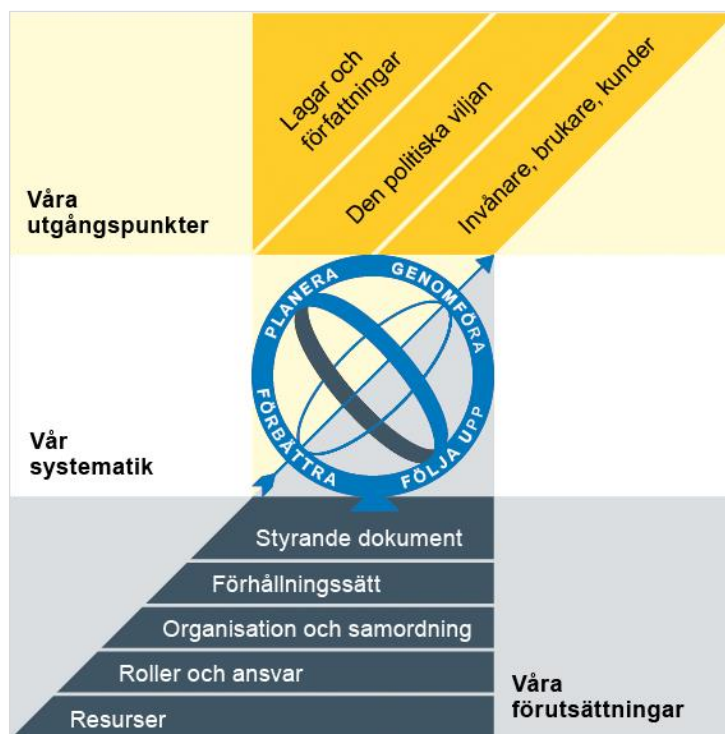
Göteborgs Stads riktlinje för representation och gåvor

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

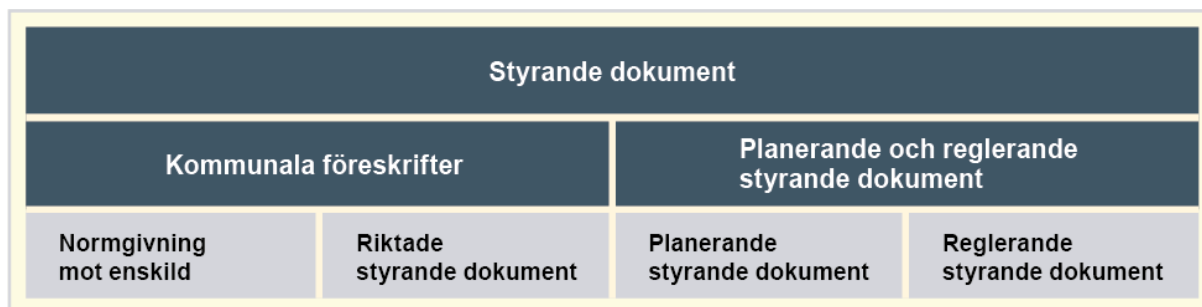

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Dokumentnamn: Göteborgs Stads riktlinje för representation och gåvor			
Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller för: Nämnder och styrelser	Diarienummer: 0664/17	Datum och paragraf för beslutet: 2018-02-22 § 38
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: Tills vidare	Senast reviderad: 2015-05-07	Dokumentansvarig: HR-direktör
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna riktlinje.....	3
Vem omfattas av riktlinjen.....	3
Bakgrund	3
Lagbestämmelser	3
Koppling till andra styrande dokument	3
Vägledning och avsteg.....	3
Stödjande dokument.....	4
Riktlinje	5

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Denna riktlinje syftar till att konkretisera Göteborgs Stads policy för representation och gåvor.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tillsvidare för medarbetare i Göteborgs Stads samtliga förvaltningar och de bolag eller andra organisationer där staden, direkt eller indirekt, utser en majoritet av styrelsen.

Riktlinjen gäller såväl inom som utom Sveriges gränser.

Bakgrund

Förvaltningar och bolag har efterfrågat förtydliganden när det gäller regelverket runt representation och gåvor.

I förslag till reviderad handlingsplan för Göteborgs Stads miljöprogram föreslås att staden ska ta fram en policy för hållbar representation. I stället för att ha två policyer och riktlinjer för representation är hållbarhetsaspekterna inarbetade i Göteborgs Stads riktlinje för representation och gåvor.

Lagbestämmelser

Skattelagstiftningen.

Koppling till andra styrande dokument

Göteborgs Stads policy för representation och gåvor.

Vägledning och avsteg

Inom Göteborgs Stads förvaltningar, bolag, ekonomisk förening, stiftelse eller annan association där Göteborgs Stad är förvaltare eller utser en majoritet av styrelsen förekommer uppdrag och verksamhet som bedrivs på en kommersiell och konkurrensutsatt marknad, samt ofta även i internationella sammanhang. Därtill kan förekomma återkommande branschspecifika kulturbetonade situationer och tillställningar. För dessa verksamheter kan det vara motiverat att medge generella undantag. Sådant undantag beslutas av respektive nämnd eller styrelse och ska dokumenteras särskilt. Beslutsdokumentationen ska bifogas räkenskapsmaterialet.

Avsteg från ovanstående riktlinje vid andra tillfällen än ovan kan innebära ett personligt betalningsansvar och arbetsrättsliga konsekvenser.

Avsteg från denna riktlinje kan även innebära att både medarbetaren och Göteborgs Stad blir skattskyldiga.

Stödande dokument

Representation och gåvor, praktisk hantering för bolag och kommun.

Riktlinje

Kommunstyrelsen bemyndigas att besluta om ändringar i denna riktlinje.

Riktlinjen anger den norm som gäller för representation, gåvor och uppvaktningar inom Göteborgs Stad. Utgångspunkten är att representationen ska kännetecknas av måttfullhet och gott omdöme.

Som komplement till denna riktlinje finns ett stödjande dokument, ”Representation och gåvor, praktisk hantering för bolag och kommun”, som uppdateras löpande.

Förvaltningar och bolag kan ha tagit fram förtydliganden/tillämpningar, vilka ska beaktas innan beslut fattas om representation.

Hållbar representation

På stadens evenemang, konferenser och möten ska i möjligaste mån väljas livsmedel som är ekologiska med låg klimatpåverkan och som tar hänsyn till etiska aspekter. Detta ska vara ett kriterium vid upphandling av livsmedel.

Kaffe, te, socker och bananer ska alltid vara ekologiska och etiskt märkta. Kött och mejeriprodukter ska minska till förmån för vegetariska produkter och miljöcertifierad fisk.

Göteborgs Stad är diplomerad som en Fair Trade City. Diplomeringen innebär att det finns ett aktivt arbete för rättvis handel och etisk konsumtion.

1 Allmänt om representation

Representation kan vara såväl extern som intern.

Extern representation riktar sig utåt och avser att inleda eller utveckla relationer som är viktiga för verksamheten eller är ett led i Göteborgs Stads marknadsföring och näringslivsfrämjande åtgärder.

Intern representation riktar sig inåt mot Göteborgs Stads personal och har främst karaktär av personalförfrämjande åtgärder, till exempel personalfester eller informationsmöten.

Riktlinjen gäller såväl extern som intern representation. Representation mellan Göteborgs Stads verksamheter räknas som intern representation. Notera dock att skattemässigt anses representation mellan två olika juridiska personer vara extern representation. Begreppet innefattar förutom det som traditionellt menas med representation, det vill säga mat och dryck, även gåvor och uppvaktningar.

Riktlinjen är uppdaterad med gällande regler per 1 januari 2017. För belopp se Skatteverkets allmänna råd. Dessa uppdateras löpande, varför aktuella belopp hämtas vid varje tillfälle för aktuella gränsvärden. För vidare information se Rutin för praktisk hantering av representation och gåvor.

Representation ska godkännas av närmast behörig chef.

1.1 Extern representation

Extern representation riktar sig till utomstående organisationer och enskilda personer. Extern representation ska ha ett direkt samband med och vara till nytta för verksamheten. Det ska som huvudregel inte vara fler deltagare från den egna organisationen än utomstående gäster.

Dokumentation ska bifogas redovisningsunderlaget för representationen. Försiktighet ska iakttas vid återkommande representation mot en och samma person eller grupp av personer.

Anhörigs deltagande

Endast i undantagsfall får anhöriga inbjudas. Det kan vara motiverat vid internationella besök då gästerna själva har med sig anhöriga. Skriftligt godkännande från närmast behörig chef ska inhämtas i förväg då anhörig ska delta vid representation.

Upphandling

Representation i samband med pågående upphandling får inte förekomma.

Myndighetsutövning

Representation får inte förekomma i samband med myndighetsutövning

Alkohol vid extern representation

Alla som representerar för Göteborgs Stads räkning har ett särskilt ansvar och förväntas visa gott omdöme vid tjänsteutövandet. Måttfullhet ska iakttas vid representationsmåltider. Särskilt gäller detta bruk av alkohol. Vid extern representation är vin och öl tillåtet i den mån det rymms inom Skatteverkets rekommenderade beloppsramar. Starksprit får endast förekomma då staden är värd för internationella gäster. Alkoholfria alternativ ska alltid erbjudas. Det är under inga förhållanden tillåtet att representera med enbart alkohol.

Extern representation i hemmet

Extern representation i hemmet, bekostad av staden, får endast förekomma i undantagsfall och ska skriftligen godkännas i förväg av närmast behörig chef.

1.2 Intern representation

Intern representation riktar sig till den egna verksamheten i form av till exempel personalfester eller informationsmöten. Intern representation ska ha som mål att skapa ett trivsamt arbetsklimat för goda arbetsresultat i den egna verksamheten. Intern representation omfattar även representation mellan Göteborgs Stads olika verksamheter. Notera dock att skattemässigt anses representation mellan två olika juridiska personer vara extern representation. Representationen ska ha ett direkt samband med Göteborgs Stads verksamhet.

Informationsmöte

Med informationsmöte avses till exempel ett möte där arbetsgivaren samlar personal, projektgrupp eller liknande och delger viktig information eller planerar ett nytt projekt. Här ska finnas en agenda med program eller dagordning där syftet och innehåll framgår, samt uppgift om deltagare och eventuell inbjudan. Informationsmöten, där representation ingår, får inte hållas regelbundet med kortare mellanrum.

Gäller mötet information om eller planering av det löpande arbetet är det inte att se som intern representation. Vid dessa tillfällen utgör en kostnadsfri måltid istället en skattepliktig arbetsmåltid. Om en mindre grupp anställda träffas för ett arbetsmöte och därefter går på lunch och arbetsgivaren betalar så är det också en skattepliktig arbetsmåltid.

Personalfest

Personalfester är som huvudregel en avdragsgill intern representationskostnad med avdragsrätt enligt bestämda beloppsramar. I enlighet med Skatteverkets riktlinjer ska inte personalfester, inklusive julbord, där arbetsgivaren betalar hållas mer än två gånger per år. Om pensionärer bjuds in vid dessa tillfällen är kostnaderna för dessa personer avdragsgilla under samma förutsättningar som för de anställda.

Styrelsesammanträde, revision, bolagsstämma, föreningsstämma

Måltider i samband med styrelsesammanträden, revision, bolagsstämma, föreningsstämma och liknande arrangemang är i regel inte att anse som avdragsgill representationskostnad. Avdrag för enklare förtäring kan dock medges.

Alkohol vid intern representation

Alkohol vid intern representation bekostas inte av Göteborgs Stad.

Vid ceremoni vid utdelning av minnesgåva (gratifikation) kan emellertid Göteborgs Stad servera och bekosta alkohol i samband med måltid.

Representation i hemmet

Intern representation i hemmet får endast förekomma i undantagsfall och ska skriftligen godkännas i förväg av närmast behörig chef.

Arbetsluncher med mera

Huvudregeln är att interna arbetsluncher som bekostas av arbetsgivaren är en verksamhetsrelaterad driftskostnad, sådana måltider är skattepliktiga och ska förmånsbeskattas hos den anställde. Detta är inte att betrakta som intern representation. Personen som har intagit måltiden ansvarar för att redovisa förmånen. Göteborgs Stad ansvarar för redovisning av sociala avgifter.

I samband med internt arbete eller möten inom eller mellan avdelningar osv. får undantagsvis enklare förtäring, till exempel smörgås eller sallad,

ingå. Detta förutsätter att det finns särskilda skäl och att tids- eller effektivitetsvinster kan påvisas samt att det som serveras inte utgör en måltid. Vid sådan enklare förtäring förmånsbeskattas inte den anställde.

Kurser, konferenser och liknande arrangemang

Interna kurser, planeringskonferenser och liknande arrangemang är att betrakta som verksamhetsrelaterade driftskostnader. Huvudregeln är att måltider och övriga förmåner vid dessa tillfällen är skattepliktiga och ska förmånsbeskattas hos den anställde. För att måltidskostnaderna eller övriga kostnader i dessa sammanhang inte ska bli föremål för förmånsbeskattning hos den anställde ska samtliga villkor nedan uppfyllas:

- Sammankomsten ska vara intern
- Sammankomsten ska ha en varaktighet på högst en vecka
- Det ska inte vara fråga om regelbundet återkommande möten med korta mellanrum
- Måltidsarrangemangen ska vara gemensamma
- Sammankomsten ska omfatta minst sex timmars effektivt arbete per dag, jämt fördelade på 30 timmar under en vecka. Inslaget av nöje/rekreation får inte vara för omfattande
- Fullständigt program ska upprättas och bifogas redovisningsunderlaget

Om mötet är förlagt till en normalt ledig dag gäller tidskravet som om dagen var en arbetsdag.

Interna kurser, konferenser och liknande arrangemang ska alltid vara måttfulla, ske kostnadsmedvetet och med klar målinriktning där nyttan vid varje tillfälle är tydlig.

Trivselfrämjande åtgärder

Trivselfrämjande åtgärder är till exempel när de anställda bjuds på kaffe eller te. Förfriskning och annan enklare förtäring i samband med arbete anses inte vara intern representation. Med förfriskningar och annan enklare förtäring avses sådant som inte kan vara en måltid, till exempel kaffe med bulle, smörgås, sallad och frukt. Kostnaderna för förfriskningar och enklare förtäring är inte föremål för förmånsbeskattning hos den anställde.

2 Gåvor och uppvaktningar

2.1 Gåvor till anställda

Gåvor till anställda regleras genom Skatteverkets bestämmelser. I skattelagstiftningen jämföras gåvor till anställda med ersättning för utfört arbete. Sådana gåvor utgör alltid skattepliktig inkomst för mottagaren.

Det finns vissa typer av gåvor från arbetsgivaren som är särskilt undantagna från skatteplikt. Skattefriheten gäller i de fall som räknas upp nedan, när gåvans värde inte överstiger särskilt angivet belopp.

Följande typer av gåvor är särskilt undantagna från skatteplikt:

- Julgåva. Skatteverket har i sina allmänna råd angivit gränsvärde för julgåva, för närvarande 450 kronor inklusive moms. Julgåva ska avse samtliga anställda inom förvaltningen eller bolaget.
- Jubileumsgåva – gåva till anställd när arbetsplatsen firar 25-, 50-, 75- eller 100- årsjubileum. Vid bedömningen av gåvans värde tas inte hänsyn till om den är försedd med inskription. Skatteverket har i sina allmänna råd angivit gränsvärde för jubileumsgåva, för närvarande 1350 kronor inklusive moms. Belopp för staden fastställs av kommunfullmäktige.
- Minnesgåva – gåva av minneskaraktär som lämnas till varaktigt anställda (minst sex års anställning) i samband med att den anställda uppnår viss ålder (till exempel den anställdes 50-årsdag), längre tids anställning (20 år eller mer) eller när en anställning upphör. Minnesgåvor är skattefria om värdet inte överstiger 15 000 kronor inklusive moms och inte ges vid mer än ett tillfälle utöver när anställningen upphör. För Göteborgs Stads regler och värde på gåva se nedan.

Skattefriheten gäller inte för kontanta medel. Presentkort som går att byta mot kontanter likställs med kontanta medel. Detsamma gäller då gåvan byts ut mot bidrag till exempelvis välgörenhet.

För alla gåvor gäller skattefriheten bara så länge värdet inte överskrider de särskilt angivna beloppsramarna. Överstiger värdet beloppsramen förmånsbeskattas gåvan från första kronan.

Minnesgåva

Göteborgs Stad delar in minnesgåvor i gratifikation och annan minnesgåva. Gratifikation är minnesgåva till medarbetare i samband med lång tjänstgöringstid och pension efter lång anställningstid.

Gratifikation

För Göteborgs Stad gäller att sådan minnesgåva erbjuds medarbetare som varit anställd under en sammanlagd period av 25 år eller medarbetare som går i pension vid en tjänstgöringstid av 20 år.

Vad som sägs om medarbetare gäller även personer i daglig verksamhet med en sammanlagd period om 25 år.

Värde på gåva

Skatteverket anger gränser för värdet på olika typer av gåvor för att den ska bli skattefri för medarbetaren. Det är marknadsvärdet på gåvan som avgör

om den är skattefri eller inte. I och med att Göteborgs Stad upphandlar gåvorna i enlighet med Lagen om offentlig upphandling (LOU) och med stor volym blir inkösvärdet lägre än marknadsvärdet. Värdet på minnesgåvan enligt Policy och riktlinje för representation ska därför inte vara högre än 50 procent av det skattefria belopp inklusive moms som Skatteverket för var tid anger. Då minimeras risken att medarbetaren blir skattskyldig för gåvan.

Pengar i stället för gåva

Minnesgåvan är en gåva från kommunfullmäktige och en uppskattning för väl utfört arbete under många år. Minnesgåvorna är utvalda med syftet att de ska ha ett bestående värde.

Gåvan kan inte bytas ut mot pengar.

Val av gåva

Medarbetare som erbjuds minnesgåva ska välja vilken typ av gåva som önskas bland de gåvor som finns upphandlade vid tidpunkten för erbjudande om gratifikation (minnesgåva). Valet av gåva meddelas till ansvarig chef. Beställning av gåva sker i stadens system för inköp och fakturahantering (Winst).

Festlig sammankomst

Överlämnandet av gåva sker vid årlig festlig sammankomst.

Varje medarbetare får bjuda med en gäst till sammankomsten.

Minnesbrosch/märke

Vid varje festlig sammankomst ger Göteborgs Stad ett minnesmärke av ringa värde i form av en brosch eller kavajmärke till dem som mottagit minnesgåva. Värdet på denna räknas inte in i värdet på minnesgåvan.

Erbjudande om minnesgåva till medarbetare

Chef ansvarar för att kontakta de medarbetare som kan komma ifråga för minnesgåva.

Medarbetare kan behöva lämna in intyg som styrker anställningstiden som ligger till grund för erbjudande om minnesgåva. Respektive förvaltning och bolag ansvarar för att anställningstiden för minnesgåva beräknas enligt denna policy och riktlinje.

Respektive HR-avdelning hjälper till att utreda anställningstiden.

Medarbetare kan tacka nej till minnesgåva.

Beräkning av anställningstid

Anställningstiden ska vara i aktiv tjänst. Även tjänstledigheter som har varit tjänstepensionsgrundande räknas som aktiv tjänst.

Tjänstledighet för att gå in i politikerorganisationen räknas inte som anställningstid i staden.

Samtidigt parallella anställningar ger tid som en anställningsperiod.

Anställningstid i förvaltningar räknas samman.
Anställningstid i respektive bolag räknas var för sig.

Anställningstid i förvaltningar och bolag kan inte räknas samman.

För gratifikation i samband med lång anställningstid (25 år) kan dock tid inom stadens olika organisationer (förvaltningar och bolag) räknas samman, under förutsättning att medarbetaren uppnått minst 20 års anställningstid hos den senaste arbetsgivaren (se Skatteverkets regelverk).

För gratifikation i samband pensionering (20 år) kan dock tid inom stadens olika organisationer (förvaltningar och bolag) räknas samman, under förutsättning att medarbetaren uppnått minst sex års anställning hos den senaste arbetsgivaren (se Skatteverkets regelverk).

När det skett en omstrukturering, till exempel en fusion, som lett till att företaget bytt identitet, är Skatteverkets regelverk att anställningstiden ska ses från den anställdes perspektiv, vilket innebär att den anstälde inte anses ha bytt arbetsgivare.

Anställningstid hos arbetsgivare vars verksamhet har övergått till Göteborgs Stad, eller dess motsvarighet, räknas in i anställningstiden för minnesgåva.

Anställningstid hos arbetsgivare vars verksamhet förut ingick i Göteborgs Stad, eller dess motsvarighet, räknas in i anställningstiden för minnesgåva.

Anställningstid kan även läggas samman i de fall det sker verksamhetsövergång mellan stadens bolag.

Tjänstepensionsgrundande anställning

Vad som är tjänstepensionsgrundande anställning kan variera över tid och vara beroende av de avtal som medarbetare i respektive förvaltning och bolag har.

Beräkning av anställningstid för timavlönade

Beräkningen sker på samma sätt som för beräkning av företrädesrätt och konvertering enligt Lagen om anställningsskydd (LAS).

I praktiken hämtas uppgifterna från det lönesystem som användes de aktuella åren. För lön utbetald exempelvis enligt lönesystemet *PLM plats* beräknas anställningstiden enligt formeln ”antal arbetsdagar (oavsett antal utförda timmar) x 1,40 = antal kalenderdagar. Antalet kalenderdagar dividerat med 30 ger LAS-tiden i form av månader. För utbetalning enligt lönesystemet *Personec* i enlighet med *WinLAS*.

Väl vitsordad anställning

Det kan i undantagsfall finnas medarbetare som inte utför sitt arbete eller agerar i enlighet uppdraget som anställd inom Göteborgs Stad. Erbjudande om minnesgåva kan då ifrågasättas i de fall disciplinära åtgärder pågår eller nyss har avslutats. Vid tveksamheter är det respektive förvaltnings- eller bolagschef som med stöd av HR-chef beslutar om minnesgåva.

Erbjudande om minnesgåva för personer i daglig verksamhet

För personer i daglig verksamhet ska det finnas beslut om bistånd under en sammanlagd tid av 25 år.

Beslut om bistånd

Göteborgs Stad erbjuder personer som har haft beslut om bistånd till daglig verksamhet under en period av 25 år. För närvarande (2017) finns det ingen övre åldersgräns i staden för beslut om bistånd. Personer med beslut om daglig verksamhet kan inte automatiskt gå i pension varför det enbart är 25 års sammanlagd tid som avses för dem. Det är den sammanlagda totala tiden för beslut om bistånd som räknas, personen kan alltså ha haft avbrott på grund av att exempelvis bott i annan kommun under en period.

Planeringsledarna inom IFO/FH i respektive nämnd ansvarar för att plocka fram underlag till handläggarna för bistånd (socialsekreterare). Handläggarna beräknar tiden från 18 eller 19 års ålder, efter fullgjort gymnasium, då beslut om bistånd kan ges. Socialsekreterarna inom IFO/FH hittar tiden för beslut om bistånd i *Webb-Sotis* respektive *Treserva*.

Annan minnesgåva

Minnesgåva erbjuds även varaktigt anställd medarbetare (minst sex års anställning) som slutar på grund av pension eller av annan orsak. Beloppet för denna gåva är maximalt 1000 kronor exklusive moms. I samband med avtackningen serveras enklare förtäring tillsammans med överlämnande av blommor.

Uppvaktningar

Då minnesgåva endast kan ges en gång utöver när anställningen upphör uppvaktas medarbetare som fyller 50 år endast med enklare förtäring och blommor.

2.2 Gåvor mellan verksamheterna i Göteborgs Stad

Gåvor mellan de olika verksamheterna i Göteborgs Stad ska vara av obetydligt värde.

Ytterligare information återfinns i Göteborgs Stads policy och riktlinjer mot muta.

2.3 Insamling av privata medel

Gåvor som betalas med privata medel, till exempel efter insamling, omfattas inte av dessa riktlinjer.

2.4 Gåvor till externa parter

Gåvor till organisationer eller personer utanför Göteborgs Stad kan ges i form av reklamgåvor eller representationsgåvor. Göteborgs Stads policy och riktlinjer mot muta ska därvid beaktas.

Med reklamgåvor avses artiklar utan personlig karaktär och av förhållandevis obetydligt värde som exempelvis almanackor, pennor eller liknande. Gåvor av detta slag ska vara försedda med verksamhetens namn och logotyp.

I samband med att avtal tecknas, värdefullt samarbete inleds eller avslutas samt vid invigningar eller jubileer kan representationsgåva överlämnas till representant för en extern organisation. Exempel på sådana gåvor är blommor, fruktkorg, chokladkartong eller liknande.

Representationsgåvor till externa kontakter i samband med helger och personliga högtidsdagar anses inte ha tillräckligt samband med verksamheten. Kostnaden är därmed inte avdragsgill och avdrag för mervärdesskatt medges inte.

3 Sjukdom och dödsfall

Arbetsgivaren kan överlämna blommor vid sjukdom och liknande. Vid medarbetares dödsfall kan och bör arbetsgivaren bekosta en dödsannons och krans eller blommor.

4 Muta

Frågan om muta kan aktualiseras i samband med representation både där Göteborgs Stads personal är mottagare av representationen och där Göteborgs Stad uppträder som givare av extern representation. I denna del hänvisas till Göteborgs Stads policy och riktlinjer mot muta som återfinns i stadens styrande dokument.

5 Krav på redovisningsunderlag

Redovisningsunderlaget för representation ska innehålla uppgifter om:

- Datum för representationstillfället
- Måltidens benämning (lunch, middag etc.)
- Syftet med representationen
- Namn på samtliga deltagare
- Namn på den organisation som gästerna företräder

I förekommande fall ska program bifogas

- Mervärdesskatt ska vara specificerad på restaurangnotan och andra kvitton
- Till faktura eller begäran om ersättning för utlägg ska bifogas kvitton i original
- Faktura/restaurangnota ska innehålla specificerade uppgifter om mat och dryck
- Fakturan ska innehålla uppgift om eventuellt arrangemang

Godkännande i förväg från närmast behörig chef ska bifogas om det krävs enligt riktlinjen.

På redovisningsunderlaget för interna kurser och konferenser ska anges motsvarande uppgifter som för representation.

6 Information och uppföljning

Alla chefer samt förtroendevalda och anställda som berörs inom Göteborgs Stad ska ta del av denna policy och riktlinje. Detta ska lämpligen ske vid anställning, introduktion och på arbetsplatsträffar. Policyn och riktlinjen ska finnas tillgänglig i Göteborgs Stads författningssamling.

7 Beslut om representation och attest

Vid representation krävs godkännande av närmast behörig chef. Sådant godkännande ska dokumenteras skriftligen. I vissa fall krävs godkännande före representationstillfället, vilket framgår av denna riktlinje.

Det är inte tillåtet att beslutattestera egna representationskostnader.

Policy och riktlinje mot mutor för Göteborgs Stad

(Kommunfullmäktiges beslut H 2012:77, 2012-05-31, § 4)

Policy mot mutor för Göteborgs Stad

Policyn innebär att

- Anställda och förtroendevalda i Göteborgs Stad verkar på kommunmedlemmarnas uppdrag och ska iaktta saklighet och opartiskhet i sin tjänsteutövning.
- Anställda och förtroendevalda ska därför handla på ett sådant sätt att de inte kan misstänkas för att påverkas av ovidkommande hänsyn eller intressen i sitt arbete, t ex genom att ta emot otillbörliga gåvor eller förmåner från företag eller privatpersoner som de har att göra med i tjänsten.
- I alla sammanhang ska ett sådant förhållningssätt iakttas att det inte kan förekomma risk för att företrädare för staden gör sig skyldiga till givande eller tagande av muta.
- Den som är offentliganställd bör betrakta varje förmån som otillbörlig om den kan misstänkas påverka tjänsteutövningen.
- Varje förvaltning, bolag och stiftelse där Göteborgs Stad är förvaltare eller utser majoriteten av styrelsen ansvarar för att denna policy efterlevs.

Riktlinje mot mutor för Göteborgs Stad

1. Inledning

Denna riktlinje syftar till att konkretisera policyn.

2. Givande och tagande av muta

2.1 Bakgrund

Den offentliga förvaltningen arbetar på medborgarnas uppdrag och ska iakttä saklighet och opartiskhet i enlighet med de krav som uppställs i regeringsformen. Detta innebär att tjänstemän och förtroendevalda ska handla på ett sådant sätt att de inte kan misstänkas för att påverkas av ovidkommande hänsyn eller intressen i sitt arbete, t ex genom att ta emot otillbörliga gåvor eller förmåner från företag eller privatpersoner som de har att göra med i tjänsten. Vad som är en otillbörlig gåva eller förmån framgår av det regelverk som avser att förhindra olaglig påverkan, bl.a. av reglerna om givande och tagande av muta.

2.2 Omfattning

Policyn och riktlinjen omfattar anställda och förtroendevalda i Göteborgs Stads förvaltningar, bolag samt stiftelser där Göteborgs Stad är förvaltare eller utser majoriteten av styrelsen. Denna policy och riktlinje tar i första hand sikte på det som ska gälla när anställda eller förtroendevalda har rollen som mottagare av en förmån. Policyn och riktlinjerna ska dock även tillämpas inom staden när det gäller givande av förmån, innebärande att det som inte ska tas emot inte heller får ges eller utlovas. Policyn och riktlinjerna gäller inte för personalsociala åtgärder inom en verksamhet (t ex gratifikation), men gäller fullt ut för gåvor och förmåner mellan de olika juridiska personerna inom stadens organisation.

2.3 Lagbestämmelser

Det som kännetecknar korruptionsbrott är att det finns risk för otillbörlig påverkan av den som handlingen riktar sig till och att påverkan sker på hans eller hennes tjänsteutövning. Tagande och givande av muta är två sidor av samma sak med två aktörer. Reglerna är desamma för offentlig och privat verksamhet men åklagare har större möjlighet att väcka talan om sådant brott i offentlig verksamhet kommer till dennes kännedom.

Bestämmelserna om givande och tagande av muta återfinns i 10 kap 5 a-e §§, 9 §, 10 § och 20 kap 5 §§ brottsbalken.

Tagande av muta innebär att en arbetstagare, förtroendevald eller annan, för sig själv eller för annan, tar emot, låter åt sig utlova eller begär muta eller annan otillbörlig belöning för sin tjänsteutövning. Mutbrott är straffbart med böter eller fängelse i högst två år. Är brottet grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Givande av muta innebär att till arbetstagare eller annan som avses i bestämmelsen om mutbrott lämna, utlova eller erbjuda, för denne själv eller för annan, muta eller annan otillbörlig belöning för tjänsteutövningen. Givande av muta är straffbart med böter eller fängelse i högst två år. Är brottet grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

2.4 Förhållningssätt

Allmänhetens förtroende är utgångspunkten för alla företrädare för Göteborgs Stad. I alla sammanhang ska ett sådant förhållningssätt iakttas att det inte kan förekomma risk för att företrädare för staden gör sig skyldiga till mutbrott. För Göteborgs Stads anställda och förtroendevalda är det en självklarhet att följa gällande regelverk och att handla med omdöme och ansvar då man erbjuds en förmån. Det är viktigt att observera att personer som arbetar med myndighetsutövning, upphandling etc. verkar inom verksamheter som är extra integritetskänsliga och att dessa personer förutsätts handla därefter.

2.5 Rutin då brott upptäcks eller misstänks

Om en belöning, gåva eller förmån bedöms som otillbörlig kommer arbetsrättsliga åtgärder att vidtas och polisanmälan göras. Detta görs av närmast överordnad chef.

2.6 Information och uppföljning

Alla förtroendevalda och anställda inom Göteborgs Stad ska ta del av denna policy och riktlinje. Detta ska lämpligen ske vid anställning, introduktion och på arbetsplatsträffar. Policyn och riktlinjen ska finnas tillgänglig i stadens författningssamling.

Varje förvaltning, bolag och stiftelse där Göteborgs Stad är förvaltare eller utser majoriteten av styrelsen ansvarar för att denna policy och riktlinje efterlevs.

2.7 Otillbörlig belöning – exempel

I lagtexten anges som en förutsättning för straffansvar att belöningen, förmånen eller gåvan skall vara otillbörlig. Någon definition av begreppet otillbörlig ges emellertid inte, eftersom det ansetts vara omöjligt att finna någon sådan som kan täcka alla de skiftande omständigheter under vilka frågan om muta kan aktualiseras. En bedömning måste därför ske i varje enskilt fall. Särskilt höga krav ställs på anställda i den offentliga sektorn. En belöning kan vara otillbörlig även om den inte ges för att få mottagaren att handla på ett visst sätt.

Den som är offentliganställd bör betrakta varje förmån som otillbörlig om den kan misstänkas påverka tjänsteutövningen.

Ett sätt att undvika gränsdragningsproblematik är att helt undvika att ta emot gåvor och förmåner. Då detta ändå blir aktuellt kan följande tjäna som vägledning:

Exempel på otillbörliga förmåner

- Alla typer av penninggåvor, värdepapper och liknande
- Penninglån med särskilt gynnsamma villkor
- Borgensåtaganden eller skuldtäckning
- Efterskänkande av fordran, ränta, amortering, köpeskillning osv.
- Att förfoga över båt, fritidshus, fordon osv. för privat bruk
- Helt eller delvis betalda nöjes- eller semesterresor

2.8 Förmåner som kan vara godtagbara

Förmåner som inte är avsedda att påverka en persons handlande och som inte rimligen kan misstänkas påverka detta är som regel tillåtna.

Exempel på förmåner som normalt anses tillåtna

- Enstaka befogade arbetsmåltider av vardaglig karaktär
- Mindre varuprover eller enklare prydnadsföremål och minnesgåvor
- Enklare uppvaktning på födelsedagar eller vid sjukdom

2.9 Vanligt förekommande situationer där risk för otillbörlig påverkan finns

Observera att detta endast är en exemplifiering på situationer där korruptionsbrott kan bli aktuella och inte någon uttömmande lista.

Kontanter

Förmåner i form av kontanter får inte tas emot.

Måltider

Enstaka, inte alltför påkostade måltider i anknytning till arbetet (exempelvis affärsförhandling) är tillåtna. Måltiden får dock inte vara det primära syftet med sammankomsten. Måltiden eller annan form av representation bör uttrycka en i detta sammanhang sedvanlig gästfrihet, till exempel i form av värdskap vid inledande av affärsförhandlingar, under sådana eller som en avslutning vid förhandlingarna. ***Under pågående upphandling bör särskild restriktivitet med att låta sig utsättas för påverkan från tilltänkt leverantör t ex genom att bli bjuden på måltider m m iakttas.*** Försiktighet bör iakttas vid ofta återkommande representation mot en och samma person eller grupp av personer. Är make/maka/sambo medbjuden ökar risken för att förmånen skall anses otillbörlig.

Studieresor, kurser och konferenser

Studieresor, kurser och konferenser bör betalas av arbetsgivaren. Enligt förarbetena till lagstiftningen kan det mera sällan anses tillbörligt att en anställd i offentlig sektor bjuds på en studieresa som omfattar mer än en dag. För att vara tillbörlig måste en sådan resa vara seriöst upplagd och ovidkommande nöjesarrangemang får inte förekomma. Inbjudan skall vara riktad till arbetsgivaren och denne har att välja ut de personer som deltar.

Julgåvor och gåvor i samband med högtidsdagar och avtackningar

Julgåvor och gåvor i samband med högtidsdagar och avtackningar bör normalt kunna accepteras. Dock bör värdet understiga en procent av aktuellt prisbasbelopp (år 2012 ett värde under 440 kr) vad gäller julgåvor och maximalt tre procent av aktuellt prisbasbelopp (år 2012 ett värde under 1320 kr) för gåvor vid högtidsdagar. Observera att beloppsgränser inte är absoluta och att en gåva därmed kan vara att anse som otillbörlig även om värdet är ringa. Särskilt viktigt är att gåvan inte förknippas med viss prestation. Gåvor till anställd eller förtroendevald på annan förvaltning, bolag eller stiftelse inom stadens organisation bör helt undvikas eller i vart fall vara av obetydligt värde, t ex en enkel blomma.

Gåvor, ersättningar eller andra förmåner från vårdtagare eller anhöriga till vårdtagare

Personal inom vård- och omsorgsverksamhet bör under inga förhållanden ta emot penninggåvor. Gåvor med realiserbart ekonomiskt värde t ex smycken, prydnadsföremål, konstverk och liknande är inte heller tillåtet att ta emot annat än om värdet är ringa. Drickspengar får inte tas emot. Om en arbetstagare inom äldreården eller hälso- och sjukården får vetskap om att någon pensionär eller patient avser att testamentera egendom till arbetstagaren, ska vederbörande klargöra för testator att han/hon inte kan ta emot någon gåva eller förmån över huvud taget. Äldreomsorgens personal ska inte heller delta vid upprättande eller bevittnande av testamenten, fullmakter eller liknande handlingar. Om en enskild eller anhörig vill visa uppskattning genom att överlämna något utan egentligt ekonomiskt värde, t ex blommor eller choklad, kan detta accepteras.

Tjänster

En muta kan även bestå i sidoleveranser av varor och tjänster från huvudmannens leverantör eller att få en tjänst utförd, t ex reparation av bil eller hus.

Rabatter osv.

Anställda och förtroendevalda i Göteborgs Stad ska i denna roll inte ta emot rabatter, följderbjudanden eller andra förmåner som inte riktar sig till samtliga anställda eller förtroendevalda i den berörda verksamheten. Rabatter inom ramen för en personalförening kan dock inte betraktas som otillbörliga, så länge samtliga anställda i den berörda verksamheten har möjlighet att delta i föreningen.

Bonuserbjudanden

Det kan förekomma att anställda eller förtroendevalda i kommunen får erbjudanden i tjänsten om att fritt eller till subventionerat pris delta i olika evenemang på fritiden. Det kan vara fråga om att resa, att låna en bil/sportstuga/segelbåt eller om aktiviteter som t ex golftävlingar. Vid sådana erbjudanden ska stor restriktivitet gälla och de ska alltid godkännas av överordnad chef. Bonuserbjudanden såsom flygbonuspoäng för tjänsteresor skall endast användas i tjänsten.

Jävsliknande förhållanden

Grundläggande för stadens tjänsteutövning är att den ska vara saklig och objektiv. Tjänsteutövningen ska därför inte påverkas av släktskap, vänskap eller andra privata relationer. För vissa verksamheter gäller särskilda regler om jäv.

2.10 Kontrollfrågor vid erbjudanden från utomstående

Om en anställd eller förtroendevald erbjuds något av en utomstående kan följande kontrollfrågor vara till ledning för att ta ställning till om det är otillåtet att acceptera erbjudandet.

- Är detta en förmån och varför erbjuds den mig?

- Finns det en koppling mellan förmånen och min tjänsteutövning?
- Hur är förmånen beskaffad och vad är den värd?
- Vilket inflytande har jag på min arbetsgivares relation med den som erbjuder förmånen?

Skulle tveksamhet uppstå är det rimligt att utgå från att förmånen inte är tillåten.

Vid tveksamhet om en förmån är tillåten eller ej bör kontakt tas med närmaste chef eller juridiska avdelningen på stadsledningskontoret.

2.11 Att representera staden

Vid vissa tillfällen kan en anställd eller förtroendevald förväntas representera staden, dess förvaltningar, bolag eller stiftelser i formella sammanhang, t ex gentemot kultur- eller näringslivet eller nationellt eller internationellt. Det kan då vara nödvändigt att inta en mer generös inställning till förmåner och erbjudanden än vad som framgår ovan. Avstämning ska vid sådana tillfällen göras med närmaste chef eller motsvarande.

2.12 Vägledning och avsteg

Förvaltning eller bolag som anser att det finns skäl att göra avsteg från denna policy och riktlinje, t ex i samband med internationella kontakter, kan inhämta vägledning eller godkännande från kommunstyrelsens arbetsutskott. Sådana framställningar ska ges in till stadsledningskontorets juridiska avdelning som bereder ärendet.

Policy och riktlinjer för resor i tjänsten

(Kommunfullmäktiges beslut H 2015:108, 2015-09-10, § 34)

Policy för resor i tjänsten

Policyn innebär att

- de minst klimatpåverkande färdmedlen ska väljas
- resor ska genomföras på ett kostnadsmedvetet sätt
- färsätt och logi ska väljas så att arbetstiden utnyttjas effektivt
- webb- och videomöten ska ersätta resor när det är lämpligt
- säkerhet och arbetsmiljö ska vägas in vid val av resa.

En samlad bedömning av ovanstående faktorer ska ligga till grund för beslutet inför val av resa.

Riktlinjer för resor i tjänsten

Inledning

Dessa riktlinjer syftar till att konkretisera policyn.

Omfattning

Policyn och riktlinjerna gäller för medarbetare och förtroendevalda i Göteborgs Stads samtliga förvaltningar och de bolag eller andra organisationer där staden, direkt eller indirekt, utser en majoritet av styrelsen samt i stadens anknutna stiftelser.

Bakgrund

Göteborgs Stad är en stor organisation med många anställda och förtroendevalda. Varje år företas resor med olika syften och ändamål. Policyn med dess riktlinjer anger förutsättningar och förhållningssätt när stadens representanter reser och är på konferens.

Arbetsgivarens ansvar för arbetsmiljö och säkerhet

Alla arbetsgivare ansvarar för medarbetarnas arbetsmiljö och ska enligt arbetsmiljölagstiftningen bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Trafiksäkerhet för resor i tjänsten är därmed en arbetsmiljöfråga och arbetsgivaren har ansvar för att åstadkomma en så god trafiksäkerhet och arbetsmiljö som möjligt för medarbetarna.

Trafiksäkerhetsaspekten ska vägas in i valet av färdmedel.

Trafikförordningen

Den som vistas på väg ansvarar för att agera utifrån regelverket i Trafikförordningen.

Detta är särskilt viktigt för den som framför fordon.

Förhållningssätt

För Göteborgs Stads räkning reser medarbetare i tjänsten och förtroendevalda i sina uppdrag. Sättet att planera och genomföra en resa är viktigt för att på bästa sätt använda skattemedlen. Innebörden av resa är allt mellan en kortare förflyttning till fots och en utrikes flygresa.

Staden ska minska den negativa klimatpåverkan och de som reser ska inför varje beslut om resa använda sig av det för miljön mest skonsamma färd sättet.

Klimatkompensation för resor med bil och flyg ska redovisas i syfte att genomföra förbättringar för miljön. Detta görs av respektive förvaltning och bolag årligen och samordnas genom trafikkontoret.

Resfria möten ska användas om det går.

Resor ska i första hand ske gåendes, med cykel eller kollektivt (spårvagn, buss, tåg, båt).

Om resa med bil väljs ska de i första hand ske med fordon där Göteborgs Stad bestämmer dess miljö- och trafiksäkerhetsprestanda.

Flyg får enbart väljas för resor längre än 50 mil. Undantag kan ske.

Under tjänsteresa får medarbetare inte utnyttja, medverka till eller bedriva kommersiellt sex, eskortservice eller besöka bordell- och sexklubbar.

Prioritering vid val av resa

Vid val av resa ska en sammanvägning göras av syftet med resan, tid, kostnad, klimatpåverkan samt säkerhet och arbetsmiljö (utan inbördes ordning).

För personer med funktionsnedsättning kan ytterligare faktorer behöva ingå i bedömningen inför beslut om resa för att resan alls ska kunna genomföras.

Resfria alternativ

Innan en resa beställs ska resenären i samråd med sin chef överväga om det är möjligt att ersätta resan till förmån för telefonmöte eller videokonferens och liknande.

Arbetsgivaren ska tillhandahålla verktyg och informera personal om användandet för webb-baserade möten så att det är enkelt att ersätta fysiska resor med arbete via datornätverk och telefon eller liknande.

Gå och cykla

I första hand ska medarbetaren välja att gå eller cykla.

Utifrån arbetsgivarens arbetsmiljöansvar bör alla tjänsteärenden med cykel ske med cykelhjälm och vid halt väglag bör cykel vara försedd med dubbdäck.

Kollektiv resa

I andra hand ska medarbetaren välja att resa kollektivt (spårvagn, buss, tåg, båt).

Stadens bilar

I tredje hand ska medarbetare välja att resa med bilar som tillhandahålls av staden.

Miljö- och säkerhetskrav för stadens bilar anges i separata beslut.

Om bil används och fler ska resa ska samåkning övervägas.

Taxi

Taxi kan väljas om ingen av stadens bilar finns att tillgå och om inget kollektivt alternativ finns eller då det är mer kostnadseffektivt än andra alternativ.

Privat bil (undantag)

Privat bil får användas, men det ska i så fall vara beslutat av chef.

Arbetsgivarens arbetsmiljöansvar gäller för medarbetare som reser i tjänsten vilket gör att Göteborgs Stad prioriterar att stadens bilar används i första hand före privata.

Flyg

Flyg får enbart ske för resor där hela sträckan inklusive eventuell mellanlandning är längre än 50 mil, enkel väg. Undantag kan ske när den samlade bedömningen av faktorerna i policyn ger vägande skäl för det.

För resor över 50 mil kan flyg väljas om annat alternativ inte är realistiskt utifrån en sammanvägning av policyns faktorer.

Bonuspoäng

Eventuella bonuspoäng, rabatter och liknande för tjänsteresor med flyg, buss och tåg och dylikt får enbart utnyttjas för resor i tjänsten.

Resor till och från arbetet

Arbetsgivaren ska verka för att medarbetarna uppmuntras att resa miljöanpassat till och från arbetsplatsen.

Göteborgs Stad har flera separat beslutade aktiviteter inom detta område riktade både till medborgare generellt och till medarbetare specifikt.

Konferens

Syftet med arrangemanget ska ha entydig anknytning till verksamhetens uppdrag. Det kan gälla antingen att tillföra kunskaper och erfarenheter som bedöms nödvändiga för verksamheten eller att uppfylla förpliktelser som är en konsekvens av att Göteborg är rikets näst största stad. Antalet deltagare ska noga övervägas. Ett tydligt motiv måste finnas för valet av deltagare.

Bortavaron från arbetet ska stå i rimligt förhållande till det förväntade utbytet med aktiviteten, minst hälften av den ianspråktaga arbetstiden bör användas för resans egentliga syfte.

Logi

Förtroendevalda och tjänstemän i Göteborgs Stad ska i möjligaste mån förlägga boendet i anslutning till tjänsteresor, kurser och konferenser mm. till porrfilmsfria anläggningar.

Planering och beställning

Resor och logi beställs via den av Göteborgs Stad upphandlade resetjänsten.

Resor ska planeras och beställas i god tid så att samordning och kombination av biljetter blir möjliga och det mest fördelaktiga färd sättet och logi kan väljas. Vid beställning av resor ska förutom arbetstiden även medarbetarens fritid tas i beaktande.

Resa ska normalt företas i 2:a klass eller motsvarande, såvida inte särskilda skäl eller omständigheter finns i det enskilda fallet.

Lokal anvisning

Befogenhetsfördelning för resa, konferens och logi ska anges i lokal anvisning, detta gäller både inom Sverige och utomlands. Befogenhet att besluta om undantag från flygresa över 50 mil ska anges i lokal anvisning.

Den förvaltning och bolag som erbjuder medarbetare parkeringsplats för privat bil ska precisera detta i anvisning. Regelverket kring parkeringsplatser för medarbetare styrs bland annat av skattelagstiftning och stadens Parkeringspolicy.

Förvaltning och bolag kan i lokala anvisningar precisera ytterligare aktiviteter och beslut utöver de som nämns i policyn och riktlinjerna. Lokala anvisningar ska i så fall ha policy och riktlinjer som minsta nivå.

Anvisningar som beslutats lokalt innan denna policy med tillhörande riktlinjer beslutats kan fortsätta att gälla under förutsättning att de har den nya policyns och riktlinjernas regelverk som miniminivå.

Kommunikation och uppföljning

Varje förvaltning och bolag ansvarar för att kommunicera och följa upp innehåll och efterlevnad av denna policy med tillhörande riktlinjer.

Regler om studiebesök och studiedagar för fullmäktiges ledamöter och ersättare

(Kommunfullmäktiges beslut 2001-03-22, GKH 2001 nr 34)

I samband med besvarande av motion av Gabriel Marawgeh (kd) har kommunfullmäktige beslutat att fullmäktiges ledamöter och ersättare ges tillfälle till högst fyra studiedagar med studiebesök i kommunens verksamhet per förtroendevald och år. För deltagande i studiedagar med studiebesök gäller att ansökan härom skall inges till fullmäktiges sekretariat och godkännas av fullmäktiges presidium. Möjligheten till studiebesök skall gälla i de fall detta ej kan erbjudas genom u